

PATVIRTINTA
Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro
direktoriaus
2019 m. d.
įsakymu Nr.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas) apibrėžia sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, aprašo sektoriaus ir tarpsektorines kvalifikacijas.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. Standarto pavadinimas: Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus profesinis standartas;

2.2. Standarto valstybinis kodas: PSQ02.

3. Standarte, išskiriant sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus kvalifikacijas, remiamasi teisės aktų reikalavimais, nustatančiais kvalifikacinius reikalavimus kvalifikacijoms, įtrauktoms į Reglamentuojamų profesijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 4-486 „Dėl Reglamentuojamų profesijų sąrašo patvirtinimo“, taip pat vadovaujamosi Asmens sveikatos priežiūros veiklos rūšių sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 61 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros veiklos rūšių sąrašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. V-1142 redakcija) ir Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“, taip pat atitinkamų profesinių kvalifikacijų veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę nustatančiomis Lietuvos medicinos normomis ar kitais teisės aktais.

4. Standarte vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

II SKYRIUS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

5. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektorius apima šias veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“:

5.1. medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamybą (32.5 grupė);

5.2. žmonių sveikatos priežiūros veiklą (86.1-86.9 grupės);

5.3. kirpyklų ir kitų grožio salonų veiklą (96.02 klasė).

6. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektorių sudaro šie posektoriai:

6.1. medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamybos;

6.2. žmonių sveikatos priežiūros;

6.3. kirpyklų ir kitų grožio salonų veiklos.

7. Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamybos posektorius apima ortopedijos techninių priemonių kūnui gaminimą, dantų, veido ir žandikaulių protezų bei aparatų gaminimą, medicinos, reabilitacinės ir kompensacinės technikos gaminimą.

8. Žmonių sveikatos priežiūros posektorius apima trumpalaikio ar ilgalaikio gydymo ligoninių veiklą, medicinos ir odontologijos praktikos veiklą, kitą žmonių sveikatos priežiūros veiklą (žmonių gydymą ne ligoninėse, atliekamą slaugytojų, akušerių, fizioterapeutų ar kitų specialistų, medicinos laboratorijų veiklą).

9. Kirpyklų ir kitų grožio salonų veiklos posektorius apima vaikų, vyrų ir moterų plaukų kirpimo, šukavimo, dažymo ir susijusias paslaugas, veido ir kūno odos priežiūros paslaugas, manikiūro, pedikiūro ir kitas grožio paslaugas.

10. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriui būdingos šios darbo sąlygos: griežtas profesinės veiklos reguliavimas, aukšta atsakomybė už teikiamų paslaugų saugumą ir kokybę, darbui gali būti būdinga įtampa, įvairios ekstremalios situacijos, dalis veiklų pasižymi darbu komandoje, taip pat darbu įvairiu paros metu.

III SKYRIUS

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

11. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:

11.1. medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamybos posektorius:

11.1.1. biomechanikas;

11.1.2. dantų technikas;

11.1.3. ortopedas technologas;

11.2. žmonių sveikatos priežiūros posektorius:

11.2.1. akušeris;

11.2.2. bendrosios praktikos slaugytojas;

11.2.3. biomedicinos technologas;

11.2.4. dietistas;

11.2.5. ergoterapeutas;

11.2.6. gydytojas odontologas;

11.2.7. gydytojas odontologas ortopedas;

11.2.8. gydytojas ortodontas;

11.2.9. gydytojas specialistas;

11.2.10. gydytojo odontologo padėjėjas;

11.2.11. išplėstinės praktikos slaugytojas;

11.2.12. kineziterapeutas;

11.2.13. masažuotojas;

11.2.14. medicinos biologas;

11.2.15. medicinos gydytojas;

11.2.16. paramedikas;

11.2.17. radiologijos technologas;

11.2.18. slaugytojo padėjėjas;

11.2.19. visuomenės sveikatos specialistas;

11.3. kirpyklų ir kitų grožio salonų veiklos posektorius:

11.3.1. kirpėjas;

11.3.2. kirpėjas meistras;

11.3.3. kosmetikas;

11.3.4. kosmetologas;

11.3.5. vizažistas.

12. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriui priskiriama tarpsektorinė kvalifikacija – pirtininkas.

13. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus kvalifikacijos ir jam priskiriama tarpsektorinė kvalifikacija, jų lygiai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, ir pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), yra nurodomi Standarto 1 priede.

14. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

15. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriui priskiriamos tarpsektorinės kvalifikacijos aprašas pateikiamas Standarto 3 priede.

**SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS
 IR JAM PRISKIRIAMA TARPSEKTORINĖ KVALIFIKACIJA BEI JŲ LYGIAI**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Posektoriaus pavadinimas – Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamybos posektorius		
Biomechanikas	VI	VI
Dantų technikas	VI	VI
Ortopedas technologas	VI	VI
Posektoriaus pavadinimas – Žmonių sveikatos priežiūros posektorius		
Masažuotojas	IV	IV
Slaugytojo padėjėjas	IV	IV
Paramedikas	IV	IV
Akušeris	VI	VI
Bendrosios praktikos slaugytojas	VI	VI
Biomedicinos technologas	VI	VI
Dietistas	VI	VI
Ergoterapeutas	VI	VI
Gydytojo odontologo padėjėjas	VI	VI
Kineziterapeutas	VI	VI
Radiologijos technologas	VI	VI
Visuomenės sveikatos specialistas	VI	VI
Bendrosios praktikos slaugytojas	VII	VII
Ergoterapeutas	VII	VII
Gydytojas odontologas	VII	VII
Gydytojas odontologas ortopedas	VII	VII
Gydytojas ortodontas	VII	VII
Gydytojas specialistas	VII	VII

Išplėstinės praktikos slaugytojas	VII	VII
Kineziterapeutas	VII	VII
Medicinos biologas	VII	VII
Medicinos gydytojas	VII	VII
Visuomenės sveikatos specialistas	VII	VII
Posektoariaus pavadinimas – Kirpyklų ir kitų grožio salonų veiklos posektorius		
Kirpėjas	III	III
Vizažistas	III	III
Kirpėjas	IV	IV
Kosmetikas	IV	IV
Kirpėjas meistras	V	V
Kosmetikas	V	V
Kosmetologas	VI	VI
Tarpsektorinė kvalifikacija		
Pirtininkas	IV	IV

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

I SKYRIUS

MEDICINOS IR ODONTOLOGIJOS PRIETAISŲ, INSTRUMENTŲ IR REIKMENŲ GAMYBOS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: biomechanikas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: medicinos, reabilitacinių ir kompensacinių prietaisų ir reikmenų gaminimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: metalo pjovimo, gręžimo, plėtimo staklės, kompiuterinė įranga ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: biomechanikas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti gydymo, sportinės ir reabilitacinės medicinos įstaigose, įmonėse, gaminančiose medicininę ir reabilitacinę įrangą bei kompensacinę techniką neįgaliesiems, ortopedijos įmonėse, kuriose gaminami ortopediniai įtvarai ir protezai.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Medicinos, reabilitacinės ir kompensacinės technikos, priemonių projektavimas (LTKS VI)	1.1. Parinkti medžiagas medicinos, reabilitacinei ir kompensacinei technikai bei priemonėms gaminti.	Medžiagos pagrindinėms konstrukcijos dalims, jų parinkimas, detalių ir mazgų stiprumo skaičiavimai. Tyrimo duomenų kaupimas, sisteminimas, analizavimas ir vertinimas. Projekto parengimo etapai, analogų palyginamoji analizė, problemų identifikavimas ir sprendimo būdai. Laboratorinių stebėjimų ir matavimų duomenų interpretavimas.
	1.2. Parengti medicinos reabilitacinės, kompensacinės technikos bei priemonių gamybos projektą.	Kompensacinės technikos dalys, techninės charakteristikos, projektuojamojo mechanizmo veikimo principai, techninės charakteristikos. Technologinės operacijos, jų eiliškumas, įrankiai, staklės. Technologiniai eskizai,

		schemos (kinematinės, struktūrinės, bendro vaizdo), parametrai.
2. Medicinos, reabilitacinės ir kompensacinės technikos, priemonių gamyba bei jų techninė priežiūra (LTKS VI)	2.1. Parinkti medicinos, reabilitacinės, kompensacinės technikos ruošinių gamybos būdą.	Konstrucinių medžiagų parinkimas (pagrindimas), techninės charakteristikos, inžineriniai skaičiavimai (žmogaus masės centro, atskirų kūno segmentų, ilgių nustatymas) pritaikant įvairiems medicinos, reabilitacinės ir kompensacinės technikos tvirtinimo, pavarų parametrų. Gamybos technologinio maršruto sudarymas, programos parinkimas, staklių parinkimas (gręžimo, plėtimo operacijoms), gamybos aprūpinimas. Rezultatų rodiklių sudarymas. Ekonominis įvertinimas.
	2.2. Parinkti įrenginius ir įrangą medicinos, reabilitacinei ir kompensacinei technikai bei priemonėms gaminti.	Metalo pjovimo staklės, plastmasinės deformacijos, medžiagų savybių keitimas. Techninio naujumo įvertinimas. Gamybos technologijų, įrenginių ir įrangos parinkimas. Šiuolaikinių aukštųjų technologijų taikymas medicinoje. Medicinos ir reabilitacinės įrangos klinikinės inžinerijos principai. Medicinos atliekų susidarymo šaltiniai ir jų utilizavimo būdai. Elektronika ir elektrotechnika. Skaitmeniniai metodai, taikomi medicinoje.
	2.3. Taikyti mokslinių tyrimų metodus medicinos, reabilitacinei ir kompensacinei technikai gaminti.	Mokslinių tyrimų įranga, jos valdymas, eksperimentų vykdymas, biomechaninių sistemų modeliavimas ir jų tyrimas taikant informacines technologijas. Bendradarbiavimas su mokslininkais ir tyrėjais, sukauptos kompetencijos panaudojimas moksliniams tyrimams. Aukštųjų technologijų diegimas kompensacinei technikai gaminti. Biomedicininė inžinerinių technologijų panaudojimas kuriant naujausius silpnaregių, klausos ir kt. aparatus, apimančius medicinos, audiologijos, biomedicininės inžinerijos, elektronikos ir ergonomikos žinias.
	2.4. Atlikti medicinos, reabilitacinės ir	Biomechaninių sistemų modeliavimo ir analizės principai.

	<p>kompensacinės technikos techninę priežiūrą.</p>	<p>Biotechninių ir medicinos sistemų diagnostikos metodai. Medicinos prietaisų sauga. Techninės priežiūros ir metrologinės patikros būdai ir reikalavimai. Medicinos, reabilitacijos ir kompensacinė technika, įrangos konstrukcijos, veikimo principai, techninė priežiūra.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį inžinerijos mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis inžinerijos mokslų studijų kryptių grupės pirmosios pakopos studijose, neformalioju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.</p>	
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikomi.</p>	
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma).</i></p>	<p>Netaikoma.</p>	

2. Kvalifikacijos pavadinimas: dantų technikas, LTKS VI

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: burnos priežiūros specialistų veikla, apimanti dantų, veido srities ir žandikaulių protezų gamybą ir jų pritaikymą.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: stalas su trauka ir apšvietimu, šlifavimo mikrovariklis, litavimo, poliravimo, liejimo, keramikos degimo, vaško plovimo ir kt. aparatai, kaitinimo krosnis, polimerizatorius, trimeris, smėliasrautė, įvairūs įrankiai (peiliukai, frezos, diskai, polyriniai, šepečiai), protezai, atspaudinės masės, gipsas ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: dantų technikas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 46:2018 „Dantų technikas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-457 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. V-319 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 46:2018 „Dantų technikas“ patvirtinimo“ redakcija), įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis,</p>
---	---

	darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigos licenciją, suteikiančią teisę teikti burnos priežiūros paslaugas.
Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 46:2018 „Dantų technikas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-457 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. V-319 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 46:2018 „Dantų technikas“ patvirtinimo“ redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį burnos priežiūros studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis burnos priežiūros studijų krypties pirmosios pakopos studijose.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma).</i>	Netaikoma.

3. Kvalifikacijos pavadinimas: ortopedas technologas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: sveikatinimo veikla, apimanti ortopedijos techninių priemonių projektavimą, gamybą, pritaikymą ir koregavimą pagal individualius paciento duomenis.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: CAD/CAM (skenavimo / frezavimo) kompiuterinė programa, kaitinimo krosnys, kaitinimo vonelės, oro kompresoriai, šlifavimo, frezavimo, vakuumo įrenginiai, ortezai, protezai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: ortopedas technologas savo veikloje vadovaujasi Ortopedo technologo veiklos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. V-1124 „Dėl Ortopedo technologo veiklos reikalavimų patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų</p>
------------------------------------	--

	reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti ortopedijos traumatologijos paslaugas.
Kompetencijas nustato Ortopedo technologo veiklos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. V-1124 „Dėl Ortopedo technologo veiklos reikalavimų patvirtinimo“. Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sveikatos mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant sveikatos mokslų studijų kryptių grupės pirmosios pakopos studijose.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma).</i>	Netaikoma.

II SKYRIUS

ŽMONIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

4. Kvalifikacijos pavadinimas: masažuotojas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: masažo paslaugos teikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: darbo stalas, dezinfekcinės priemonės, vibravimo ir masažavimo instrumentai, aliejai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: masažuotojas savo veikloje vadovaujasi Masažuotojo profesijos kvalifikacinių reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-27 „Dėl Masažuotojo profesijos kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti masažo ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais</p>
------------------------------------	---

	asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir masažuotojas.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Kliento fizinės ir emocinės būklės vertinimas (LTKS IV)	1.1. Vertinti kūno anatominę, fiziologinę ir emocinę būklę, atsižvelgiant į kliento amžių, lytį ir patologinius pokyčius.	Anatominių, fiziologinių, patologinių kliento kūno ypatumų nustatymas. Odos, infekcinių ir lytiškai plintančių ligų atpažinimas. Asmens psichikos sveikatos būklės įvertinimas.
	1.2. Atpažinti gyvybei pavojingas būkles, įvertinti ir tinkamai reaguoti.	Žmogaus gyvybei ar sveikatai pavojingos būklės. Pirmoji pagalba, esant gyvybei pavojingoms būklėms ir traumų atvejais.
	1.3. Bendrauti ir bendradarbiauti su klientais, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų specialistais.	Profesinės etikos ir bendravimo psichologiniai aspektai: klientų aptarnavimo kultūra, profesinis dalykinis bendravimas, konfliktų priežastys ir jų sprendimai, neverbalinės kalbos naudojimas ir įvertinimas. Sveikos gyvensenos, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemonių propagavimas.
2. Klasikinio ir segmentinio masažo atlikimas (LTKS IV)	2.1. Sudaryti klasikinio ir segmentinio masažo procedūros veiksmų planą.	Darbo vietos masažui atlikti paruošimas. Priemonės masažui atlikti ir jų parinkimas. Higienos normos, atliekant masažą. Masažuotojo veiksmų plano sudarymo, koregavimo principai ir metodai. Paciento problemų nustatymas ir procedūros tikslų formulavimas. Indikacijų ir kontraindikacijų masažo procedūrai įvertinimas.
	2.2. Taikyti klasikinio ir segmentinio masažo būdus.	Pagrindiniai ir pagalbinių klasikinio masažo būdai. Specialieji segmentinio masažo būdai.
	2.3. Atlikti klasikinį ir segmentinį masažą.	Klasikinio masažo būdų atskiroms kūno dalims pritaikymas. Segmentinio masažo būdų, atsižvelgiant į refleksogenines zonas, pritaikymas. Masažų atlikimo ypatybės sergantiems vidaus, chirurginėmis, nervų ligomis suaugusiesiems ir vaikams. Klasikinio ir segmentinio masažo poveikio vertinimas ir kliento konsultavimas dėl profilaktinių veiksmų po masažo procedūros.

3. Gydomojo masažo atlikimas (LTKS IV)	3.1. Sudaryti gydomojo masažo procedūros veiksmų planą.	Darbo vietos masažui atlikti paruošimas. Priemonės masažui atlikti ir jų parinkimas. Higienos normos, atliekant masažą. Gydomojo masažo būdai, masažo procedūrų parinkimas, atsižvelgiant į kliento sveikatos būklę. Masažuotojo veiksmų plano sudarymo, koregavimo principai ir metodai. Paciento problemų nustatymas ir procedūros tikslų formulavimas. Indikacijų ir kontraindikacijų masažo procedūrai įvertinimas.
	3.2. Atlikti gydomąjį masažą, esant įvairioms patologijoms.	Masažo pritaikymas, atsižvelgiant į kliento būklę. Masažų atlikimo ypatybės sergantiems vidaus, chirurginėmis, nervų ligomis suaugusiems ir vaikams. Gydomojo masažo poveikio vertinimas ir kliento konsultavimas dėl profilaktinių veiksmų po masažo procedūros.
4. Sportinio masažo atlikimas (LTKS IV)	4.1. Sudaryti sportinio masažo procedūros veiksmų planą.	Darbo vietos masažui atlikti paruošimas. Priemonės masažui atlikti ir jų parinkimas. Higienos normos, atliekant masažą. Sportinio masažo rūšys ir būdai. Pagrindiniai reabilitacijos metodai ir principai. Masažo procedūrų parinkimas, atsižvelgiant į kliento būklę. Masažuotojo veiksmų plano sudarymo, koregavimo principai ir metodai. Paciento problemų nustatymas ir procedūros tikslų formulavimas. Indikacijų ir kontraindikacijų masažo procedūrai įvertinimas.
	4.2. Atlikti sportinį masažą.	Sportinio masažo pritaikymas, atsižvelgiant į kliento būklę ir sporto šaką. Sportinio masažo poveikio vertinimas ir kliento konsultavimas dėl profilaktinių veiksmų po masažo procedūros.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai:	

	pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

5. Kvalifikacijos pavadinimas: slaugytojo padėjėjas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti pagalbą slaugos specialistui suteikti kvalifikuotas slaugos paslaugas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicinos priemonės (prietaisai), vaistiniai preparatai, pacientų transportavimo, kėlimo priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: slaugytojo padėjėjas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 21:2000 „Slaugytojo padėjėjas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 220 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 21:2000 „Slaugytojo padėjėjas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir slaugytojo padėjėjas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Higieninių paciento reikmių tenkinimas (LTKS IV)	1.1. Atlikti paciento higieninę priežiūrą.	Paciento asmens higienos reikalavimai. Paciento akių, ausų,

		<p>nosies, burnos ertmės, higieninės priežiūros atlikimas. Galvos plaukų, rankų ir kojų nagų priežiūra, barzdos skutimas. Paciento mokymas, kaip prižiūrėti asmens higieną. Žmogaus anatomija ir fiziologijos, patologijos, higienos, farmakologijos pagrindų žinios (organizmo sandara; pagrindiniai organai; organų sistemos, sutrikimai; maisto fiziologija; virškinimo sutrikimai). Ekstremalios organizmo būklės: toksinis šokas, anafilaksija, asfiksija, perkaitimas, nušalimas, apsinuodijimas anglies monoksidu ir kt. Pagrindiniai fiziologiniai, psichologiniai ir socialiniai paciento poreikiai.</p>
	1.2. Padėti maitinti pacientą.	<p>Pacientų maitinimo būdai: aktyvusis, pasyvusis ir dirbtinis. Paciento pamaitinimas arba pagalba jam pavalgyti.</p>
2. Paciento slaugymas ir pagalba atliekant slaugos ar akušerijos veiksmus (LTKS IV)	2.1. Supažindinti pacientą su laikina gyvenamąja aplinka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.	<p>Bendravimas su pacientu. Globa ir patarimai priimant pacientą: informavimas, kaip naudotis funkcinė lova, radijo tašku, iškvietimo lemputėmis ir kt. Informavimas apie asmens sveikatos priežiūros įstaigos patalpas (tualetas, asmens higienos patalpos). Paciento lovos klojimo, patalynės keitimo instrukcijos. Lovos reguliavimas. Paciento rūbų keitimo instrukcijos.</p>
	2.2. Padėti slaugos specialistui arba akušeriui slaugyti pacientą.	<p>Reagavimas į paciento kvietimo signalus. Medicinos pagalbos priemonės (šlapimo pūslės kateteriai, šlapimo rinktuvai, uridomai, urostatiniai maišeliai, pakišamieji indai ir kt.). Priemonių (prietaisų) paruošimas, dezinfekavimas, paciento paruošimas, paciento informavimas apie procedūrą, procedūros atlikimas vadovaujant slaugos specialistui. Paciento lovos klojimas, patalynės keitimas, paciento baltinių, įklotų, sauskelnių keitimas. Paciento slaugos procedūros, vaistų sugirdymas. Pagalba pacientui keičiant padėtį.</p>

		Paciento transportavimas, naudojant papildomas priemones, pagalba pacientui naudotis judėjimo kompensacinės technikos priemonėmis. Bendravimas su pacientu vadovaujantis pagrindinėmis slaugos nuostatomis. Paciento laisvalaikis.
	2.3. Padėti slaugos specialistui paruošti ir atlikti pacientui reabilitacines procedūras.	Techninė pagalba ruošiant ir atliekant reabilitacines procedūras. Etikos principai: pagarba paciento vertybėms, papročiams bei dvasiniams įsitikinimams, informacijos konfidencialumas, sąžiningumas. Reabilitacinės procedūros.
	2.4. Rūpintis mirštančiais pacientais bei jų artimaisiais.	Mirštančių pacientų slaugos veiksmai: bendras paciento stebėjimas, fiziologinių poreikių tenkinimas, rūpinimasis mirštančiojo artimaisiais, mirusiojo sutvarkymas. Procedūros atlikimo eiga. Paciento daiktų perdavimas artimiesiems. Mirštančių pacientų slaugos veiksmai: žinios apie mirtį, jos etapus, mirties fakto nustatymas, pomirtiniai lavoniniai reiškiniai. Religinė pagalba mirštantiesiems. Humanistinis bendravimas (empatija, artimųjų palaikymas) ir dvasinė pagalba mirštančiųjų artimiesiems.
3. Pacientų išskyrų ir sekretų tvarkymas (LTKS IV)	3.1. Surinkti paprastus ėminius tyrimams, pakuoti ir gabenti juos į laboratoriją slaugos specialistui prižiūrint.	Paprasti ėminiai tyrimams (išmatų, šlapimo, skreplių, skrandžio ir kt.). Priemonių pasiruošimas, paciento paruošimas, paciento informavimas apie procedūrą, procedūros atlikimas vadovaujant slaugos specialistui. Slaugos veiksmai vėmiant, viduriuojant, nelaikant šlapimo ir kt. Pacientai, turintys tuštinimosi ir šlapinimosi problemų (basono ir indo šlapinimuisi padavimas, basono paėmimas ir paciento tarpvietės apiplovimas po tuštinimosi). Pagalba pacientui tualete ir naudojantis tualetu kėde, kateterio priežiūra ir diurezės stebėjimas. Išmatų, šlapimo, skreplių ir kt. ėminių gabenimo į laboratorijas taisyklės.

	3.2. Prižiūrėti vemiantį, zonduojamą, drenuojamą pacientą, prižiūrėti kateterį ir sekti diurezę, stebėti tuštinimąsi ir šlapinimąsi slaugos specialistui prižiūrint.	Paciento priežiūra vemiant, jį zonduojant. Kateterių, drenų, zondu rūšys (folio, centrinis venos, dializės) ir priežiūra (infekcijos, krešuliai, persilenkimai, kateterio lūžis ir kt.), diurezės, tuštinimosi, šlapinimosi sekimas (dažnis, anurija, obstipacija) slaugos specialistui prižiūrint. Šlapimo surinktųvų keitimo taisyklės. Pagalba pacientui naudojantis tualetu.
4. Techninių slaugos darbų atlikimas (LTKS IV)	4.1. Gaminti ir naudoti dezinfekcinius tirpalus.	Dezinfekcinių tirpalų rūšys. Medicininės įrangos ir inventoriaus valymas, dezinfekavimas. Dezinfekcijos priemonių naudojimo instrukcijos. Darbų saugos reikalavimai. Dezinfekuojančių tirpalų laikymas (metodai, priemonės, režimai). Slaugos priemonių (basonų, šlapimo indų, termometrų ir kt.) dezinfekcija. Medicininių atliekų dezinfekcija, šalinimas. Medicininių gaminių dezinfekavimas, plovimas iki sterilizacijos, sterilizavimas. Metodai, priemonės, režimai. Aseptikos ir antiseptikos taisyklės: fizinės, cheminės, biologinės, mechaninės priemonės, skirtos mikrobams naikinti žaizdose, patologiniuose dariniuose, kūno ertmėse ir paviršiuje.
	4.2. Stebėti infuzijas, paruošti ir prižiūrėti slaugos priemones, kurių reikia slaugos veiksmams atlikti.	Skysčių infuzijos. Infuziniai tirpalai, stebėsena ir slaugos specialisto informavimas apie eigą (tirpalo likutis, paciento subjektyvi savijauta). Slaugos priemonių grupavimas, paruošimas slaugos veiksmams atlikti.
	4.3. Tvarkyti mirusiuosius.	Pagalba slaugos specialistui atliekant mirusio asmens sutvarkymą.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokyti pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	

<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

6. Kvalifikacijos pavadinimas: paramedikas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: būtiniosios medicinos pagalbos teikimas paramediko kompetencijos ribose.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicininiai įrankiai, preparatai, prietaisai, medžiagos, kvėpavimo takų praeinamumo ir palaikymo priemonės, greitosios pagalbos automobilis, įvairių tipų neštuvai, vakuumo ir paprasti imobilizacijos įtvarai, ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje ir lauke, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: paramedikas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 135:2005 „Paramedikas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-915 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 135:2005 „Paramedikas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti skubiosios medicinos pagalbos paslaugas ir (ar) kitas sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir paramedikas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Kompleksinis žmogaus kūno vertinimas ir komunikacija (LTKS IV)	1.1. Vertinti žmogaus kūno anatomiją ir fiziologiją.	Žinios: žmogaus anatomija, fiziologija. Gyvybei pavojingos būklės: sustojus kvėpavimui, netekus sąmonės, sustojus širdžiai, apsinuodijus ir kt. Anatominių,

		fiziologinių, patologinių kliento kūno ypatumų nustatymas.
	1.2. Bendrauti ir bendradarbiauti su pacientais bei jų šeimų nariais, sveikatos priežiūros komandos nariais, institucijomis, susijusiomis su asmens sveikata.	Bendravimo psichologija. Nukentėjusių ir jų šeimų narių informavimas. Bendradarbiavimas su pacientu, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistais, socialiniais darbuotojais bei kitais specialistais. Psichologinės pagalbos pacientui bei jo šeimoms nariams teikimas. Dokumentacijos tvarkymas.
2. Pirmosios pagalbos teikimas (LTKS IV)	2.1. Teikti pirmąją pagalbą.	Nelaimingo atsitikimo įvertinimas. Pagrindinių paciento gyvybės požymių įvertinimas. Pagalbos suteikimo eiliškumo išmanymas. Pirmoji pagalba užspringimo, nudegimo, kraujavimo stabdymo bei raumenų, kaulų ir sąnarių pažeidimo atvejais.
	2.2. Atlikti pradinį nukentėjusiojo gaivinimą.	Gaivinimo metodikos išmanymas. Kvėpavimo takų praeinamumo ir kvėpavimo palaikymo priemonės. Gaivinimo veiksmai naudojant turimą medicinos įrangą: kvėpavimo takų atlaisvinimas, jų praeinamumo palaikymas. Krūtinės ląstos paspaudimai. Defibriliavimas automatinio režimu.
3. Būtiniosios medicinos pagalbos teikimas pagal kompetenciją (LTKS IV)	3.1. Atpažinti paciento ūmias būkles ir traumas.	Aplinkos ir paciento būklės vertinimo principai. Gyvybiškai svarbios organizmo funkcijos, jų vertinimas. Ūmių ligų ir gyvybei pavojingų būklių etiologija ir būtiniosios medicinos pagalbos teikimo principai. Traumų mechanizmai ir požymiai.
	3.2. Teikti pacientui būtinąją medicinos pagalbą ūmių būklių ir traumų atvejais.	Būtiniosios medicinos pagalbos teikimas, esant ūminėms ligoms ir gyvybei pavojingoms būklėms ir trauminiais sužeidimams. Vaikų ir suaugusių gaivinimas.
4. Paciento transportavimas (LTKS IV)	4.1. Paruošti pacientą transportuoti.	Paciento transportavimo būdai. Tinkamų pacientų transportavimo būdų ir priemonių pasirinkimas. Paciento paruošimas transportuoti.
	4.2. Transportuoti pacientą.	Greitosios medicinos pagalbos / evakuacijos transporto priemonių komplektacija. Medicinos įranga transporto priemonėje. Nukentėjusiojo ikėlimas ir iškėlimas iš transporto priemonės. Paciento

		pernešimas iš įvykio vietos į transporto priemonę ir iš jos į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, priimančią ligonį. Pacientų transportavimas: manualiniu būdu (rankomis) vienam ir komandoje, įvairiais būdais ir neštuvais, greitosios medicinos pagalbos / evakuacijos transporto priemone. Paciento priežiūra transportuojant.
5. Prevencinių medicinos priemonių taikymas (LTKS IV)	5.1. Išmanyti prevencinės medicinos priemones.	Prevencinių medicinos priemonių rūšys ir jų taikymas. Sveikos gyvensenos principų taikymas.
	5.2. Taikyti prevencinės medicinos priemones.	Užkrečiamų ligų ir jų prevencijos principų išmanymas. Prevencinių medicinos priemonių taikymas užkrečiamų ligų atvejais.
6. Medicinos pagalbos teikimas ekstremalių situacijų metu (LTKS IV)	6.1. Pasiruošti veikti ekstremalių situacijų metu.	Ekstremalių situacijų klasifikacija. Pasirengimo etapai ekstremalioms situacijoms. Ekstremalių situacijų valdymo principai. Veiksmai ekstremalių situacijų metu pagal paramediko kompetenciją.
	6.2. Teikti medicinos pagalbą ekstremalių situacijų metu.	Medicinos pagalbos teikimo principai esant ekstremaliai situacijai. Medicinos pagalbos teikimas esant ekstremaliai situacijai.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiam mokyti pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

7. Kvalifikacijos pavadinimas: akušeris, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti moterų sveikatos priežiūrą, prevenciją, konsultavimą ir pagalbą visais jų amžiaus tarpsniais, naujagimio priežiūrą.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicinos priemonės (prietaisai), vaistiniai preparatai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: akušeris savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 40:2014 „Akušeris. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-1220 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 40:2014 „Akušeris. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti akušerio praktikos paslaugas ir (ar) paslaugas, į kurias teikiančių sveikatos priežiūros specialistų komandų sudėtį gali įeiti akušeris.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 40:2014 „Akušeris. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-1220 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 40:2014 „Akušeris. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį slaugos ir akušerijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant slaugos ir akušerijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba dieninėse akušerijos programose.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	<p>Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Slaugos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-803 „Dėl Slaugos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.</p>
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

8. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrosios praktikos slaugytojas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti bendrosios praktikos slaugos paslaugų teikimą.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicinos priemonės (prietaisai), vaistiniai preparatai, pacientų transportavimo, kėlimo priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: bendrosios praktikos slaugytojas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.</p> <p>Kvalifikaciją įgiję asmenys galės asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.</p>
<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p><i>Bendrosios praktikos slaugytojo specializacijos</i></p>	
<p>1. Slaugytojas diabetologas (LTKS VI)</p> <p>Kompetencijas nustato Slaugytojo diabetologo kvalifikacinių reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-754 „Dėl Slaugytojo diabetologo kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. V-982 „Dėl Sergančiųjų cukriniu diabetu paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p>2. Bendruomenės slauga (LTKS VI)</p> <p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-650 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p>3. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slauga (LTKS VI)</p>	

	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-585 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>4. Psichikos sveikatos slauga (LTKS VI)</p>	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 22:2014 „Psichikos sveikatos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-714 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 22:2014 „Psichikos sveikatos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>5. Operacinės slauga (LTKS VI)</p>	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 93:2018 „Operacinės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. V-973 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 93:2018 „Operacinės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>6. Skubioji medicinos pagalba (LTKS VI)</p>	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 142:2007 „Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-710 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 142:2007 „Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį slaugos ir akušerijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant slaugos ir akušerijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose. Specializacijos kvalifikacijos vienetus sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant atitinkamoje specializacijos programoje arba neformaliojo švietimo programoje.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją ir specializaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Slaugos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-803 „Dėl Slaugos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

9. Kvalifikacijos pavadinimas: biomedicinos technologas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: laboratorinių diagnostinių tyrimų atlikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: reagentai, cheminės medžiagos, laboratorinė diagnostinė įranga, informacinės komunikacinės technologijos ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: biomedicinos technologas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią licenciją teikti laboratorinės diagnostikos paslaugas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Darbo vietos ir priemonių paruošimas (LTKS VI)	<p>1.1. Paruošti darbo vietą.</p> <p>1.2. Paruošti reagentus, laboratorinę įrangą ir kitas darbo priemones laboratoriniam tyrimui atlikti.</p>	<p>Sveikatos priežiūros įstaigų laboratorijoms taikomi Lietuvos Respublikos normatyviniai dokumentai: higienos normos, rekomendacijos, metodiniai nurodymai. Saugaus darbo laboratorijoje ir sveikatos instrukcijos. Dezinfektantų veikliosios medžiagos, jų poveikis aplinkai, žmogui ir darbo su jomis saugos reikalavimai. Įvairios koncentracijos dezinfektantų gaminimas ir taikymas patalpų dezinfekcijai. Žalingų veiksnių: biologinių, fizinių, cheminių poveikio žmogaus organizmui ir aplinkai vertinimas. Darbo vietos aplinkos sąlygų vertinimas: temperatūros ir santykinės drėgmės režimo registravimo dokumentų pildymas.</p> <p>Laboratorijoje naudojamų cheminių medžiagų ir reagentų laikymo ir naudojimo reikalavimai. Fizinės ir cheminės medžiagų savybės. Darbo priemonių komplektavimas konkrečiam tyrimui atlikti pagal metodiką. Reagentų, mitybos terpių, nukekaminimo priemonių gaminimas ir saugojimas. Laboratorijoje naudojamų cheminių medžiagų ir reagentų laikymo ir naudojimo reikalavimų taikymas. Lietuvos Respublikos normatyviniai</p>

		<p>dokumentai: higienos normos, rekomendacijos, metodiniai nurodymai laboratorijoms, saugaus darbo laboratorijoje ir sveikatos instrukcijos. Įvairios koncentracijos dezinfektantų gaminimas ir taikymas darbo priemonių dezinfekcijai. Metrologijos pagrindai (matavimo vienetai, laboratoriniai matavimai, matavimo paklaidos), matavimų sieties užtikrinimas (pamatinių medžiagų naudojimas, kalibravimas). Biologinės medžiagos, laboratorinių instrumentų ir prietaisų nukenksminimas. Dezinfekcijos ir sterilizacijos efektyvumo vertinimas.</p>
2. Ėminių valdymas (LTKS VI)	2.1. Imti, priimti ėminius ir vertinti ėminio tinkamumą tirti.	<p>Ėminių ėmimo metodinės rekomendacijos: „Ligonio paruošimas tyrimui“, patvirtintos „Laboratorinių tyrimų siuntimo“ formos, ženklinimo, registravimo instrukcijos. Žmogaus biologinių skysčių, išskyrių, audinių, farmacinių preparatų, aplinkos ėminiai ir jų ėmimo taisyklės. Ėminių ženklinimas. Ėminių ėmimo ir priėmimo dokumentai, jų tvarkymas. Ėminių gabenimo ir saugojimo sąlygos. Objektīvūs ir subjektyvūs iki analizinio etapo veiksniai, turintys įtakos tyrimų rezultatams: natūralus ir įtakojamas biologinio ėminio nepastovumas; laikas nuo tyrimo užsakymo iki rezultato atidavimo; ėminių transportavimo, saugojimo ypatumai ir registravimo taisyklės. Ėminių vertinimas pagal metodinius nurodymus, neatitikčių prevencijos priemonių taikymas: informavimas dėl neatitikčių; neatitikčių taisymas.</p>
	2.2. Informuoti pacientus apie laboratorinių tyrimų atlikimą.	<p>Medicinos etikos ir deontologijos principai ir reikalavimai: „Medicinos etikos vadovas“: paciento / užsakovo informavimas ir bendravimas prieš ėminių paėmimą ir imant ėminius. Žmogaus amžiaus tarpsnių anatominiai, fiziologiniai, psichologiniai ypatumai. Paciento /</p>

		užsakovo paruošimas tyrimams. Etiškas bendravimas su kolegomis.
3. Laboratorinių tyrimų atlikimas (LTKS VI)	3.1. Atlikti ar padėti atliekant klinikinius laboratorinius tyrimus.	Klinikinės chemijos, hematologijos, bendrosios citologijos, imunologijos, mikrobiologijos, molekulinės biologijos, genetikos bei kitų klinikinių laboratorinių tyrimų atlikimo metodikos. Klinikinių laboratorinių tyrimų atlikimas savarankiškai ir kolektyviai pagal metodikas. Laboratorinės įrangos techninė dokumentacija, pasai. Informacinių technologijų valdymas. Laboratorinė informacinė sistema. Tyrimų klaidų šalinimas: koregavimo ir prevenciniai veiksmai. Žmogaus normali ir patologinė anatomija, fiziologija ir laboratorinių tyrimų indikacijos. Tyrimų rezultatų registravimas duomenų bazėse. Sveikatos apsaugos ministerijos įstatyminė bazė (Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas), reglamentuojanti medicininės paslapties saugojimą atliekant biomedicininis tyrimus pacientui ir vertinant jų rezultatus. Tyrimų rezultatų registravimas dokumentuose. Tyrimų rezultatų palyginimas su norma, atsižvelgus į naudojamą laboratorinę diagnostinę įrangą. Informacijos apie tyrimų rezultatus teikimas įstatymų nustatyta tvarka.
	3.3. Kontroliuoti laboratorinių tyrimų kokybę.	Laboratorijoje atliekami diagnostinių tyrimų etapai: preanalizinis, analizinis ir poanalizinis. Laboratorijoje atliekamų diagnostinių tyrimų reikalavimai, tyrimų metodikų aprašai. Kokybės vadovas ir laboratorijos vidaus dokumentai: laboratorijos kokybės sistemos aprašas. Vidinė kokybės kontrolė.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį medicinos technologijų studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant medicinos technologijų studijų krypties pirmosios pakopos	

	studijose, neformaliuotu ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla priskiriama reglamentuojamai profesijai.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

10. Kvalifikacijos pavadinimas: dietistas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti asmenų ar visuomenės maitinimosi priežiūrą.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: skaičiuotuvas, kompiuteris, ūgio ir (ar) svorio matuoklis, centimetrinė juostelė, receptūros, valgiaraščiai, technologinės kortelės ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: dietistas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 32:2015 „Dietistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 32:2015 „Dietistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose; visuomenės maitinimosi institucijose, socialinės globos, rūpybos, ugdymo institucijose, sporto klubuose.</p>
	Kompetencijas nustato MN 32:2015 „Dietistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 32:2015 „Dietistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį mitybos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant mitybos studijų krypties pirmosios pakopos studijose.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus,</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją

<i>tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Mitybos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-821 „Dėl Mitybos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	European Dietetic Competences and their Performance Indicators attained at the point of qualification and entry to the profession of Dietetics (European Federation of the Associations of Dietitians (EFAD), 2014).

11. Kvalifikacijos pavadinimas: ergoterapeutas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti ergoterapijos paslaugų teikimą.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: reabilitacijos įranga, pagalbinės priemonės ir protezai, įtvarai, sporto inventoriūs (guminiai kamuoliai, lankai, lazdos, gumos, treniruokliai), kompiuteris, rašymo, piešimo, braižymo priemonės ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: darbo aplinka pritaikyta ergoterapeutui, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: ergoterapeutas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti ergoterapijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir ergoterapeutas arba savarankiškai vykdyti individualią veiklą.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“.</p> <p>Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui,</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį reabilitacijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant reabilitacijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose.</p>

<i>kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarantioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Reabilitacijos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-798 „Dėl Reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

12. Kvalifikacijos pavadinimas: gydytojo odontologo padėjėjas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: burnos priežiūros paslaugų teikimas, padedant gydytojui odontologui ar gydytojui odontologui specialistui.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: odontologinės kėdės įranga, sterilizacinė įranga, radiologinė įranga, apšvietimo lempos, dantų taisymo, plombavimo, protezavimo įrankiai, plombos, įklotai, užklotai, laminatai, dantų protezai, ortodontiniai aparatai, įtvarai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: gydytojo odontologo padėjėjas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. V-835 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugsėjo 8 d. įsakymo Nr. V-1069 redakcija), įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įstaigose, turinčiose galiojančią odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigų licenciją teikti odontologinės priežiūros (pagalbos) ir (ar) burnos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su gydytojais odontologais ar gydytojais odontologais specialistais turi teikti ir gydytojo odontologo padėjėjas.</p>
	Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. V-835 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.

<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį odontologijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Gydytojo odontologo padėjėjo profesinę kvalifikaciją turintiems specialistams prilyginami asmenys, įgiję burnos higienisto profesinę kvalifikaciją, slaugytojo arba akušerio profesinę kvalifikaciją ar medicinos felčerio profesinę kvalifikaciją ir baigę gydytojo odontologo padėjėjo mokymo programą, skirtą burnos higienistams, slaugytojams, akušeriams, medicinos felčeriams, siekiant verstis gydytojo odontologo padėjėjo praktika. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant odontologijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba odontologinės priežiūros studijose, arba odontologo padėjėjo mokymo programoje.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

13. Kvalifikacijos pavadinimas: kineziterapeutas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti kineziterapijos paslaugų teikimą. Tipinės darbo priemonės: vertikalizavimo stovai, inversiniai stalai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: kineziterapeutas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-184 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiksnius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti kineziterapijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal
------------------------------------	--

	teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir kineziterapeutas arba savarankiškai vykdyti individualią veiklą.
Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-184 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį reabilitacijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant reabilitacijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Reabilitacijos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-798 „Dėl Reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

14. Kvalifikacijos pavadinimas: radiologijos technologas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: medicininių radiologinių procedūrų teikimas. Tipinės darbo priemonės: medicininė įranga radiologinėms procedūroms atlikti; individualūs dozimetrai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, vykdančios nuolatinę jonizuojančios spinduliuotės fono, elektromagnetinio lauko stebėseną ir kontrolę. Darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: radiologijos technologas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, atitinkančiose licencijuojamos radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.
------------------------------------	---

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Medicininių radiologinių procedūrų atlikimas (LTKS VI)	1.1. Pasirinkti ir pagrįsti tinkamiausią medicininio vaizdinimo metodiką.	Bendrosios ir specialiosios patologijos žinios. Medicininių radiologinių procedūrų atlikimo metodikos ir protokolai. Vaizdo gavimo ir archyvavimo technologijos. Įstaigos kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo sistemos nuostatai. Medicininių radiologinių procedūrų eigos pristatymas pacientui. Paciento identifikavimas, registravimas pacientų duomenų sistemoje. Paciento teisės. Specialisto atsakomybę reglamentuojantys teisės aktai.
	1.2. Atlikti kontrastinių ir radioaktyvių medžiagų įleidimą.	Įvairaus amžiaus tarpsnių žmogaus anatomijos, fiziologijos, raidos psichologijos žinios. Aseptikos ir antiseptikos taikymo metodai. Radiofarmacinių medžiagų rūšys, cheminė struktūra, taikymo paskirtis, poveikis organizmui.
	1.3. Atlikti procedūras, valdyti medicininės paskirties jonizuojančios spinduliuotės įrenginius.	Metodikos konvencinei radiologijai, tomografiniams tyrimams, branduolinei medicinai, spindulinei terapijai atlikti. Medicininės radiologinės įrangos veikimo instrukcijos. Medicininės radiologinės įrangos testavimo įvertinimas. Profesinę veiklą reglamentuojantys norminiai aktai ir dokumentai. Priemonės, medžiagos medicininėms radiologinėms procedūroms atlikti ir įrangai, darbo vietai dezinfekuoti. Komandinis darbas. Radiacinės saugos reikalavimai, darbuotojų, pacientų ir gyventojų radiacinės saugos užtikrinimas.
	1.4. Atlikti procedūras, valdyti medicininės paskirties nejonizuojančios spinduliuotės įrenginius.	Metodikos ultragarso, magnetinio branduolinio rezonanso vaizdams gauti. Medicininės paskirties nejonizuojančios spinduliuotės įrangos veikimo instrukcijos. Medicininės paskirties nejonizuojančios spinduliuotės įrangos testavimo įvertinimas. Profesinę veiklą reglamentuojantys norminiai aktai ir dokumentai.

		Priemonės, medžiagos procedūroms atlikti ir įrangai, darbo vietai dezinfekuoti. Komandinis darbas. Procedūrų kokybės įvertinimas. Radiacinės saugos reikalavimai, darbuotojų, pacientų ir gyventojų radiacinės saugos užtikrinimas.
2. Medicininio vaizdinimo tyrimų rezultatų apdorojimas (LTKS VI)	2.1. Apdoroti vaizdus, gautus atliekant medicininio vaizdinimo tyrimus.	Vaizdo apdorojimo įrenginiai. Vaizdų, gautų atliekant medicininio vaizdinimo tyrimus, kokybės rodikliai. Vaizdų kokybės rodiklių nustatymo metodikos. Laboratorinis, fotolaboratorinis procesai. Skaitmenizuotų, skaitmeninių vaizdų užrašymo technologijos.
	2.2. Parengti medicininio vaizdinimo tyrimo medžiagą tolesnei analizei ir archyvavimui.	Rezultatų analizė ir interpretavimas, sprendimų dėl vaizdo kokybės priimtimumo priėmimas. Radiologinio vaizdo tinkamumo tolesnei analizei įvertinimo rodikliai. Medicininių radiologinių paslaugų rezultatų archyvavimo metodai.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti medicinos technologijų studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant medicinos technologijų studijų krypties pirmosios pakopos studijose, neformalioju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

15. Kvalifikacijos pavadinimas: visuomenės sveikatos specialistas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: visuomenės sveikatos gerinimas ir sveikatos netolygumų mažinimas. Tipinės darbo priemonės: informacinės komunikacinės technologijos, laboratorinė įranga ir priemonės, ir kt.
------------------------------------	--

	<p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: visuomenės sveikatos specialistas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose, viešojo maitinimo ir maisto perdirbimo įmonėse, maisto saugos kontrolės tarnybose bei kitose įstaigose, teikiančiose visuomenės sveikatos ir maisto saugos kokybės užtikrinimo priežiūros paslaugas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Visuomenės sveikatos sauga (LTKS VI)	1.1. Nustatyti aplinkos fizikinius, cheminius ir biologinius veiksnius, turinčius įtakos gyventojų sveikatai.	Visuomenės sveikatos saugos reglamentavimo principų, nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, kuriais reglamentuojama visuomenės sveikatos sauga, išmanymas. Aplinkos veiksnių, darančių įtaką visuomenės sveikatai, išmanymas. Aplinkos veiksnių ir jų atitikties teisės aktams tyrimo metodų išmanymas ir jų taikymas.
	1.2. Taikyti gyventojų sveikatos stiprinimo ir kontrolės priemones.	Valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės, visuomenės sveikatos saugos organizavimo, vartotojų teisės apsaugos ir gynimo principų išmanymas ir taikymas. Organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių ir kitų priemonių, padedančių stiprinti ir kontroliuoti gyventojų sveikatą išmanymas ir taikymas. Aplinkos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo rezultatų panaudojimas organizuojant sveikatos stiprinimo priemones, aplinkos poveikio sveikatai valdymo būdų išmanymas ir jų taikymas.
2. Visuomenės sveikatos stebėseną (LTKS VI)	2.1. Nustatyti visuomenės sveikatos prioritetines problemas.	Sveikatos politika, ekonomika ir visuomenės sveikatos vadybos principai. Visuomenės sveikatą reglamentuojančių teisės aktų išmanymas. Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijų išmanymas ir jų taikymas. Lėtinės neinfekcinės ligos. Epidemiologija, užkrečiamosios ligos, per maistą plintančios ir kt. Epidemiologinių ir

		kitų populiacinių tyrimų metodų išmanymas, tyrimų planavimas, vykdymas, duomenų interpretacija, rezultatų sklaida.
	2.2. Vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną.	Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas. Visuomenės sveikatos stebėsenos metodai, objektai (stebėsenos rodikliai) ir subjektai, galimi duomenų šaltiniai. Gyventojų sveikatos būklė ir ją lemiantys rizikos veiksniai, visuomenės sveikatos problemos ir visuomenės sveikatos stiprinimo prioritetai. Lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksniai. Aplinkos sveikatos rizikos veiksniai: fizikiniai, cheminiai, biologiniai. Sveikatos netolygumui įtakos turintys socialiniai, ekonominiai ir kiti veiksniai. Visuomenės sveikatos stebėsenos tyrimų metodų išmanymas, tyrimų planavimas, vykdymas, duomenų interpretacija, rezultatų sklaida.
3. Gyventojų sveikatos ugdymas, stiprinimas ir ligų profilaktika (LTKS VI)	3.1. Skleisti žinias apie sveiką gyvenseną, ligų ir traumų prevenciją įvairiose gyventojų grupėse.	Sveikos gyvensenos veiksniai: tinkamas maitinimasis, optimalus fizinis aktyvumas ir grūdinimasis, racionali darbo ir poilsio kaita, asmens higiena ir kūno priežiūra, psichoemocinis stabilumas, sveikos ir saugios aplinkos kūrimas, žalingų įpročių atsisakymas. Socialinės, ekonominės, gyvenimo bei darbo sąlygos. Visuomenės sveikatos programos ir jų įgyvendinimas. Sveikos gyvensenos ugdymo metodai ir jų taikymas ugdant visuomenės sveikos (teisingos) gyvensenos sampratą. Visuomenės švietimas maisto ruošimo, maisto žaliavų ir produktų tinkamo pasirinkimo klausimais, sveikos ir subalansuotos mitybos propagavimas. Ligų profilaktikos priemonių įgyvendinimas. Inovatyvių technologijų ir telekomunikacijų taikymas visuomenės sveikatos informacijos srityje.
	3.2. Vykdyti sveikatos stiprinimo programas vaikų ugdymo įstaigose.	Sveikatos stiprinimo programos vaikų ugdymo įstaigose. Tinkamas maitinimasis, optimalus fizinis aktyvumas ir grūdinimasis, racionali

		<p>mokymosi / darbo ir poilsio kaita, asmens higiena ir kūno priežiūra, psichoemocinis stabilumas, sveikos ir saugios aplinkos kūrimas, žalingų įpročių atsisakymas. Maisto pasirinkimo principų diegimas, sveikos bei subalansuotos mitybos propagavimas. Naujausių informacinių technologijų naudojimas planuojant ir organizuojant vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimą ir sveikatos priežiūros veiklą.</p>
	<p>3.3. Vykdyti vaikų ir jaunimo alkoholio vartojimo, narkotikų ir rūkymo bei smurto, traumų prevencijos priemones.</p>	<p>Vaikų ir jaunimo žalingų įpročių problemų sprendimas taikant pozityvios prevencijos priemones. Vaikų ir jaunimo smurto, traumų prevencija. Vaikų ir jaunimo alkoholio vartojimo, narkomanijos ir rūkymo prevencija.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį visuomenės sveikatos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant visuomenės sveikatos studijų krypties pirmosios pakopos studijose, neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.</p>	
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Visuomenės sveikatos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. V-1034 „Dėl Visuomenės sveikatos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.</p>	
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>	

16. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrosios praktikos slaugytojas, LTKS VII

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti bendrosios praktikos slaugos paslaugų teikimą. Tipinės darbo priemonės: medicininiai įrankiai, preparatai, prietaisai, medžiagos, priemonės. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: bendrosios praktikos slaugytojas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos,</p>
---	---

	kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.
Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį slaugos ir akušerijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant slaugos ir akušerijos studijų krypties antrosios pakopos studijose.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

17. Kvalifikacijos pavadinimas: ergoterapeutas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti ergoterapijos paslaugų teikimą. Tipinės darbo priemonės: reabilitacijos įranga, pagalbinės priemonės ir protezai, įtvarai, sporto inventoriūs (guminiai kamuoliai, lankai, lazdos, gumos, treniruokliai), kompiuteris, rašymo, piešimo, braižymo priemonės ir kt. Tipinės darbo sąlygos: darbo aplinka pritaikyta ergoterapeutui, darbo pobūdis individualus ir komandinis.
------------------------------------	--

	<p>Papildoma informacija: ergoterapeutas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiksnius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmuo galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti ergoterapijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir ergoterapeutas arba savarankiškai vykdyti individualią veiklą.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį reabilitacijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant reabilitacijos studijų krypties antrosios pakopos studijose.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Reabilitacijos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-798 „Dėl Reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

18. Kvalifikacijos pavadinimas: gydytojas odontologas, LTKS VII

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti burnos ligų profilaktiką, diagnostiką, gydymą ir protezavimą. Tipinės darbo priemonės: odontologinės kėdės įranga, sterilizacijos įranga, radiologinė įranga, apšvietimo lempos, dantų taisymo, plombavimo, protezavimo įrankiai, plombos,</p>
---	--

	<p>įklotai, užklotai, laminatai, dantų protezai, ortodontiniai aparatai, įtvarai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: gydytojas odontologas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. V-1252 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti odontologinės priežiūros (pagalbos) paslaugas.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. V-1252 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“.</p> <p>Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį odontologijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant odontologijos studijų krypties vientisiosiose studijose.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Odontologijos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-799 „Dėl Odontologijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

19. Kvalifikacijos pavadinimas: gydytojas odontologas ortopedas, LTKS VII

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti odontologinę priežiūrą (pagalbą) – veido ir žandikaulių sistemos organų ligų profilaktiką, diagnostiką ir gydymą ortopedijos priemonėmis.</p>
---	---

	<p>Tipinės darbo priemonės: odontologinės kėdės įranga, protezai, implantai, optiniai prietaisai, konstrukcinės medžiagos, įklotai, užklotai, laminatai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: gydytojas odontologas ortopedas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 48:2010 „Gydytojas odontologas ortopedas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. V-463 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 48:2010 „Gydytojas odontologas ortopedas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią licenciją teikti ortopedinės odontologijos paslaugas.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 48:2010 „Gydytojas odontologas ortopedas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. V-463 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 48:2010 „Gydytojas odontologas ortopedas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį odontologijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį, gydytojo odontologo kvalifikaciją ir būti baigęs odontologinės ortopedijos rezidentūrą.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant odontologijos studijų krypties vientisosios studijose ir odontologinės ortopedijos rezidentūros metu.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

20. Kvalifikacijos pavadinimas: gydytojas ortodontas, LTKS VII

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti įgimtų ir įgytų veido, žandikaulių, burnos organų, dantų, dantų lankų ir sąkandžio anomalijų profilaktiką, diagnostiką ir gydymą.</p>
---	---

	<p>Tipinės darbo priemonės: išimami ortodontiniai aparatai (išimamos plokštelės ir jų sudėtinės dalys: bazės, apkabos, lankai, spyruoklės, sraigai ir kiti elementai; funkciniai aparatai, preortodontiniai treneriai, kiti vestibuliniai aparatai), fiksuojamieji ortodontiniai aparatai (breketų sistema), kombinuoti ortodontiniai aparatai (distalizuojantys aparatai, veido kaukė, pozicinieriai, ekstraoraliniai aparatai, ortodontiniai implantai) ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Papildoma informacija: gydytojas ortodontas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 47:2014 „Gydytojas ortodontas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1468 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 47:2014 „Gydytojas ortodontas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigos licenciją, suteikiančią teisę įstaigai teikti ortodontijos paslaugas.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 47:2014 „Gydytojas ortodontas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1468 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 47:2014 „Gydytojas ortodontas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“.</p> <p>Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį odontologijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį, gydytojo odontologo kvalifikaciją ir būti baigęs ortodontijos rezidentūrą.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant odontologijos studijų krypties vientisosios studijose ir ortodontijos rezidentūros metu.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

21. Kvalifikacijos pavadinimas: gydytojas specialistas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: gydytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicininė įranga, skirta asmens sveikatos būklei tikrinti, diagnozuoti ir gydyti ligas.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: gydytojas specialistas savo veikloje vadovaujasi jo teises, pareigas ir kompetenciją nustatančia atitinkama Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas specialistas.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
	<p><i>Gydytojo specialisto specializacijos</i></p>
	<p>1. Abdominalinės chirurgijos gydytojas (LTKS VII)</p> <p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 86:2018 „Abdominalinės chirurgijos gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-82 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 86:2018 „Abdominalinės chirurgijos gydytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
	<p>2. Darbo medicinos gydytojas (LTKS VII)</p> <p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 73: 2007 „Darbo medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-516 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 73:2007 "Darbo medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė" patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
	<p>3. Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas (LTKS VII)</p> <p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 123:2004 „Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-935 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 123:2004 „Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
	<p>4. Gydytojas akušeris ginekologas (LTKS VII)</p> <p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 64:2018 „Gydytojas akušeris ginekologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės</p>

10 d. įsakymu Nr. V-572 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 64:2018 „Gydytojas akušeris ginekologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
5. Gydytojas alergologas ir klinikinis imunologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 89:2006 „Gydytojas alergologas ir klinikinis imunologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-130 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 89:2006 „Gydytojas alergologas ir klinikinis imunologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
6. Gydytojas anesteziologas reanimatologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 25:2019 „Gydytojas anesteziologas reanimatologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1054 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 25:2019 „Gydytojas anesteziologas reanimatologas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-493 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
7. Gydytojas chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 74:2018 „Gydytojas chirurgas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-79 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 74:2018 „Gydytojas chirurgas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
8. Gydytojas dermatovenerologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 59:2016 „Gydytojas dermatovenerologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-1067 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 59:2016 „Gydytojas dermatovenerologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
9. Gydytojas dietologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 31:2017 „Gydytojas dietologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 31:2017 „Gydytojas dietologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
10. Gydytojas endokrinologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 96:2014 „Gydytojas endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-378 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 96:2014 „Gydytojas endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
11. Gydytojas gastroenterologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 65:2016 „Gydytojas gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 65:2016 „Gydytojas gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
12. Gydytojas genetikas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 56:2019 „Gydytojas genetikas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. V-501 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 56:2019 „Gydytojas genetikas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
13. Gydytojas geriatras (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 71:2017 „Gydytojas geriatras“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. birželio 26 d. įsakymu Nr.

V-803 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 71:2017 „Gydytojas geriatras“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
14. Gydytojas hematologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 120:2015 „Gydytojas hematologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-791 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 120:2015 „Gydytojas hematologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
15. Gydytojas kardiologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 55:2005 „Gydytojas kardiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-975 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 55:2005 „Gydytojas kardiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
16. Gydytojas klinikinis farmakologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 158:2016 „Gydytojas klinikinis farmakologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1276 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 158:2016 „Gydytojas klinikinis farmakologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
17. Gydytojas kraujagyslių chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 139:2010 „Gydytojas kraujagyslių chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. V-663 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 139:2010 „Gydytojas kraujagyslių chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
18. Gydytojas krūtinės chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 154:2016 „Gydytojas krūtinės chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-63 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 154:2016 „Gydytojas krūtinės chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
19. Gydytojas nefrologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 50:2014 „Gydytojas nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. V-1048 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 50:2014 „Gydytojas nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
20. Gydytojas neonatologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 112:2008 „Gydytojas neonatologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1237 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 112:2008 „Gydytojas neonatologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
21. Gydytojas neurochirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 79: 2000 „Gydytojas neurochirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 58 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 79: 2000 „Gydytojas neurochirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo““. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
22. Gydytojas neurologas (LTKS VII)

<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 115:2019 „Gydytojas neurologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-279 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 115:2019 „Gydytojas neurologas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. V-339 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>23. Gydytojas oftalmologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 63:2005 „Gydytojas oftalmologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-935 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 63:2005 „Gydytojas oftalmologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>24. Gydytojas onkologas chemoterapeutas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 121:2018 „Gydytojas onkologas chemoterapeutas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-712 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 121:2018 „Gydytojas onkologas chemoterapeutas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. V-821 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>25. Gydytojas onkologas radioterapeutas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 99:2017 „Gydytojas onkologas radioterapeutas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. V-1276 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 99:2017 „Gydytojas onkologas radioterapeutas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>26. Gydytojas ortopedas traumatologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 147:2012 „Gydytojas ortopedas traumatologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1080 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 147:2012 „Gydytojas ortopedas traumatologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>27. Gydytojas otorinolaringologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 54:2004 „Gydytojas otorinolaringologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-146 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 54:2004 „Gydytojas otorinolaringologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>28. Gydytojas patologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 67:2007 „Gydytojas patologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-632 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 67:2007 „Gydytojas patologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>29. Gydytojas psichiatras (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 53:2005 „Gydytojas psichiatras. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-601 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 53:2005 „Gydytojas psichiatras. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p>30. Gydytojas pulmonologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 51:2018 „Gydytojas pulmonologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr.</p>

V-692 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 51:2018 „Gydytojas pulmonologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
31. Gydytojas radiologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 84:2014 „Gydytojas radiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. V-854 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 84:2014 „Gydytojas radiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
32. Gydytojas reumatologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 72:2019 „Gydytojas reumatologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-748 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 72:2019 „Gydytojas reumatologas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. V-471 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
33. Gydytojas širdies chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 150:2012 „Gydytojas širdies chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. V-1067 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 150:2012 „Gydytojas širdies chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
34. Gydytojas urologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 140: 2007 „Gydytojas urologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V-876 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 140: 2007 „Gydytojas urologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
35. Gydytojas vaikų alergologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 161:2017 „Gydytojas vaikų alergologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-1019 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 161:2017 „Gydytojas vaikų alergologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
36. Gydytojas vaikų chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 61:2018 „Gydytojas vaikų chirurgas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-400 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 61:2018 „Gydytojas vaikų chirurgas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
37. Gydytojas vaikų endokrinologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 88:2006 „Gydytojas vaikų endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-819 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 88:2006 „Gydytojas vaikų endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
38. Gydytojas vaikų gastroenterologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 155:2015 „Gydytojas vaikų gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. V-1274 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 155:2015 „Gydytojas vaikų gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
39. Gydytojas vaikų hematologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 111:2006 „Gydytojas vaikų hematologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos

apsaugos ministro 2006 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-411 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 111: 2006 „Gydytojas vaikų hematologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
40. Gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 114:2005 „Gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-577 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 114:2005 „Gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
41. Gydytojas vaikų kardiologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 113:2018 „Gydytojas vaikų kardiologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. V-860 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 113:2018 „Gydytojas vaikų kardiologas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. V-1469 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
42. Gydytojas vaikų nefrologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 90:2014 „Gydytojas vaikų nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. V-1048 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 90:2014 „Gydytojas vaikų nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
43. Gydytojas vaikų neurologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. V-325 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
44. Gydytojas vaikų pulmonologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 62:2017 „Gydytojas vaikų pulmonologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. V-1129 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 62:2017 „Gydytojas vaikų pulmonologas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
45. Gydytojas vaikų reumatologas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. V-1033 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
46. Gydytojas veido ir žandikaulių chirurgas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 29:2018 „Gydytojas veido ir žandikaulių chirurgas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-969 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 29:2018 „Gydytojas veido ir žandikaulių chirurgas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
47. Infekcinių ligų gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 117:2004 „Infekcinių ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-778 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 117:2004 „Infekcinių ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
48. Klinikinės toksikologijos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 118:2015 „Klinikinės toksikologijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. V-683 „Dėl Lietuvos medicinos

normos MN 118:2015 „Klinikinės toksikologijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
49. Laboratorinės medicinos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 70:2018 „Laboratorinės medicinos gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. V-168 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 70:2018 „Laboratorinės medicinos gydytojas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. V-544 redakcija). Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
50. Plastinės ir rekonstrukcinės chirurgijos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 136 „Dėl vaikų ir suaugusiųjų tretinio lygio plastinės ir rekonstrukcinės mikrochirurgijos bei oftalmologijos ir otorinolaringologijos mikrochirurgijos ir chirurgijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
51. Skubiosios medicinos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 159:2016 „Skubiosios medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. V-1031 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 159:2016 „Skubiosios medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
52. Sporto medicinos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
53. Teismo medicinos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 141:2017 „Teismo medicinos gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-708 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 141:2017 „Teismo medicinos gydytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
54. Vaikų infekcinių ligų gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. V-1033 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
55. Vaikų intensyviosios terapijos gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 151:2010 „Vaikų intensyviosios terapijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. V-986 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 151:2010 „Vaikų intensyviosios terapijos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
56. Vaikų ligų gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. V-1033 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
57. Vidaus ligų gydytojas (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 76:2015 „Vidaus ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. V-340 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 76:2015

„Vidaus ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį medicinos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį, medicinos gydytojo kvalifikaciją ir būti baigęs medicinos rezidentūrą ir (arba) medicinos praktikos specializaciją universitete, kurios trukmę nustato atitinkama Lietuvos medicinos norma. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant medicinos studijų krypties universitetinėse vientisiosiose studijose ir medicinos rezidentūros ir (arba) medicinos praktikos specializacijos metu.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Medicinos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Medicinos studijų krypties aprašo patvirtinimo“. Medicinos studijų krypties vientisųjų studijų programose turi būti įtvirtinti minimalūs gydytojų rengimo reikalavimai, nustatyti Europos Parlamento ir Europos Tarybos 2005 m. rugsėjo 7 d. direktyva 2005/36/EB „Dėl Profesinių kvalifikacijų pripažinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 11 d. įsakyme Nr. ISAK-480/V-210 „Dėl Minimalių gydytojų, gydytojų odontologų, bendrosios praktikos slaugytojų, akušerių ir vaistininkų rengimo reikalavimų“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

22. Kvalifikacijos pavadinimas: išplėstinės praktikos slaugytojas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti išplėstinės praktikos slaugos paslaugų teikimą. Tipinės darbo priemonės: medicininiai įrankiai, preparatai, prietaisai, medžiagos, priemonės. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: bendrosios praktikos slaugytojas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos,
------------------------------------	--

	<p>kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir Lietuvos medicinos norma MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir išplėstinės praktikos slaugytojas arba verstis praktika savarankiškai.</p>
<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, Lietuvos medicinos norma MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p><i>Išplėstinės praktikos slaugytojo specializacijos</i></p>	
<p>1. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slauga (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, Lietuvos medicinos norma MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-585 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“ patvirtinimo“ ir Lietuvos medicinos norma MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p>2. Pirminės sveikatos priežiūra (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, Lietuvos medicinos norma MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-650 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir Lietuvos medicinos norma MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017</p>	

m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
3. Skubioji medicinos pagalba (LTKS VII) Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, Lietuvos medicinos norma MN 142:2007 „Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-710 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 142:2007 „Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir Lietuvos medicinos norma MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 160:2017 „Išplėstinės praktikos slaugytojas“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį slaugos ir akušerijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant slaugos ir akušerijos studijų krypties antrosios pakopos studijose. Specializacijos kompetencijos įgyjamos studijuojant pasirinktos specializuotos slaugos srities neformaliojo švietimo programoje.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Slaugos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-803 „Dėl Slaugos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

23. Kvalifikacijos pavadinimas: kineziterapeutas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti kineziterapijos paslaugų teikimą. Tipinės darbo priemonės: vertikalizavimo stovai, inversiniai stalai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: kineziterapeutas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos
------------------------------------	---

	apsaugos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-184 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti kineziterapijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir kineziterapeutas arba savarankiškai vykdyti individualią veiklą.
	Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-184 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį reabilitacijos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant reabilitacijos studijų krypties antrosios pakopos studijose.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras. Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Reabilitacijos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-798 „Dėl Reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

24. Kvalifikacijos pavadinimas: medicinos biologas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: diagnostinių ir mokslo taikomųjų laboratorinių tyrimų atlikimas. Tipinės darbo priemonės: reagentai, laboratorinė įranga ir priemonės, informacinės technologijos. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis. Papildoma informacija: medicinos biologas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 68:2018
------------------------------------	--

	<p>„Medicinos biologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-1161 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. V-169 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 68:2008 „Medicinos biologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti laboratorinės diagnostikos ir kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurių teikimo reikalavimuose numatyta, kad šias paslaugas turi teisę teikti ir medicinos biologas</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 68:2018 „Medicinos biologas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-1161 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. V-169 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 68:2008 „Medicinos biologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį medicinos studijų krypties arba kitą Lietuvos medicinos normoje MN 68:2018 „Medicinos biologas“ nurodytą išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant vientisiosiose medicinos biologijos studijose arba kitose Lietuvos medicinos normoje MN 68:2018 „Medicinos biologas“ nurodytose studijose ir mokymo programose.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla nuo 2020 m. sausio 1 d. licencijuojama. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

25. Kvalifikacijos pavadinimas: medicinos gydytojas, LTKS VII

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens sveikatos priežiūra, apimanti asmens sveikatos būklės tikrinimą, ligų profilaktiką, diagnozavimą ir gydymą. Tipinės darbo priemonės: medicininė įranga, skirta asmens sveikatos būklei tikrinti, diagnozuoti ir gydyti ligas.</p>
---	---

	<p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: medicinos gydytojas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir medicinos gydytojas.</p>
<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“.</p> <p>Kompetencijos ir kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>	
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį medicinos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant medicinos studijų krypties universitetinėse vientisiosiose studijose.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Veikla licencijuojama ir priskiriama reglamentuojamai profesijai. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p> <p>Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Medicinos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Medicinos studijų krypties aprašo patvirtinimo“. Medicinos studijų krypties vientisųjų studijų programose turi būti įtvirtinti minimalūs gydytojų rengimo reikalavimai, nustatyti Europos Parlamento ir Europos Tarybos 2005 m. rugsėjo 7 d. direktyva 2005/36/EB „Dėl Profesinių kvalifikacijų pripažinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 11 d. įsakyme Nr. ISAK-480/V-210 „Dėl Minimalių gydytojų, gydytojų odontologų, bendrosios praktikos slaugytojų, akušerių ir vaistininkų rengimo reikalavimų“.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

26. Kvalifikacijos pavadinimas: šeimos gydytojas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: pirminė ir tęstinė asmens, šeimos ir bendruomenės sveikatos priežiūra, kai pacientai priimami gydytojo kabinete ar jų namuose.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: medicininė įranga, skirta asmens sveikatos būklei tikrinti, diagnozuoti ir gydyti ligas.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: šeimos gydytojas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos medicinos norma MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti šeimos medicinos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir šeimos gydytojas.</p>
	<p>Kompetencijas nustato Lietuvos medicinos norma MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“. Kompetencijos į kvalifikacijos vienetus nėra grupuojamos.</p>
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį medicinos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį, medicinos gydytojo kvalifikaciją ir būti baigęs šeimos medicinos rezidentūrą.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant medicinos studijų krypties universitetinėse vientisiosiose studijose ir šeimos medicinos rezidentūros metu.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	<p>Veikla licencijuojama. Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p> <p>Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Medicinos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Medicinos studijų krypties aprašo patvirtinimo“. Medicinos studijų krypties vientisųjų studijų programose turi būti įtvirtinti minimalūs gydytojų rengimo reikalavimai, nustatyti Europos Parlamento ir Europos Tarybos 2005 m. rugsėjo 7 d. direktyva 2005/36/EB „Dėl Profesinių kvalifikacijų pripažinimo“ ir</p>

	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 11 d. įsakyme Nr. ISAK-480/V-210 „Dėl Minimalių gydytojų, gydytojų odontologų, bendrosios praktikos slaugytojų, akušerių ir vaistininkų rengimo reikalavimų“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

27. Kvalifikacijos pavadinimas: visuomenės sveikatos specialistas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: visuomenės sveikatos gerinimas ir sveikatos netolygumų mažinimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: informacinės komunikacinės technologijos, laboratorinė įranga ir priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus ir komandinis.</p> <p>Papildoma informacija: visuomenės sveikatos specialistas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose, viešojo maitinimo ir maisto perdirbimo įmonėse, maisto saugos kontrolės tarnybose bei kitose įstaigose, teikiančiose visuomenės sveikatos ir maisto saugos kokybės užtikrinimo priežiūros paslaugas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Visuomenės sveikatos sauga (LTKS VII)	1.1. Nustatyti ir vertinti aplinkos fizikinius, cheminius ir biologinius veiksnius, turinčius įtakos gyventojų sveikatai bei valdyti neigiamą aplinkos veiksnių įtaką sveikatai.	Visuomenės sveikatos saugos reglamentavimo principų, nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, kuriais reglamentuojama visuomenės sveikatos sauga, išmanymas. Aplinkos veiksnių, darančių įtaką visuomenės sveikatai, išmanymas. Maisto tvarkymo saugos kontrolės, asmenų gyvenamosios aplinkos, darbo aplinkos saugos, teritorijų planavimo ir sanitarinių apsaugos zonų saugos užtikrinimo principų išmanymas. Aplinkos veiksnių ir jų atitikties teisės aktams tyrimo metodų išmanymas, tyrimo metodų kūrimas ir jų taikymas.

		Ligų protrūkių nustatymas. Aplinkos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo rezultatų panaudojimas organizuojant aplinkos veiksnių neigiamos įtakos valdymo priemones.
	1.2. Organizuoti ir taikyti gyventojų sveikatos išsaugojimo, stiprinimo ir kontrolės priemones.	Valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės, visuomenės sveikatos saugos organizavimo, vartotojų teisės apsaugos ir gynimo principų išmanymas ir taikymas. Šiuolaikinių organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių ir kitų priemonių, padedančių išsaugoti, stiprinti ir kontroliuoti gyventojų sveikatą išmanymas, jų kūrimas ir taikymo organizavimas. Aplinkos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo rezultatų panaudojimas organizuojant sveikatos stiprinimo priemones, aplinkos poveikio sveikatai valdymo būdų išmanymas ir jų taikymas. Sprendimų ligų protrūkiui likviduoti priėmimas, priemonių įgyvendinimo organizavimas. Strateginės sveikatos stiprinimo veiklos efektyvumo vertinimas. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas priimant ir įgyvendinant sprendimus dėl visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo.
2. Visuomenės sveikatos stebėseną (LTKS VII)	2.1. Nustatyti ir vertinti visuomenės sveikatos prioritetines problemas.	Sveikatos politika, ekonomika ir visuomenės sveikatos vadybos principai. Visuomenės sveikatą reglamentuojančių teisės aktų išmanymas. Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijų išmanymas ir jų taikymas. Lėtinės neinfekcinės ligos. Epidemiologija, užkrečiamosios ligos, per maistą plintančios ir kt. Epidemiologinių ir kitų populiarnųjų tyrimų metodų išmanymas, tyrimų planavimas, tyrimų instrumentų kūrimas, vykdymas, duomenų interpretacija, rezultatų sklaida.

	<p>2.2. Organizuoti ir vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną.</p>	<p>Visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas. Visuomenės sveikatos stebėsenos metodai, objektai (stebėsenos rodikliai) ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sistema, galimi duomenų šaltiniai. Visuomenės sveikatos stebėsenos lygiai. Visuomenės sveikatos stebėsenos, jos organizavimas ir vykdymas. Gyventojų sveikatos būklė ir ją lemiantys rizikos veiksniai, visuomenės sveikatos problemos ir visuomenės sveikatos stiprinimo prioritetai, prevencijos programos. Lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksniai. Aplinkos sveikatos rizikos veiksniai: fizikiniai, cheminiai, biologiniai. Sveikatos netolygumui įtakos turintys socialiniai, ekonominiai ir kiti veiksniai. Naujausių visuomenės sveikatos stebėsenos tyrimų metodų išmanymas, tyrimų instrumentų kūrimas, tyrimų planavimas, vykdymas, duomenų interpretacija, rezultatų sklaida.</p>
	<p>2.3. Planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos problemų sprendimo veiksmus, naudojantis stebėsenos rezultatais.</p>	<p>Visuomenės sveikatos, problemų ir jų sprendimo būdų išmanymas. Mokslinių tyrimų rezultatų naudojimas visuomenės sveikatos prioritetinėms problemoms spręsti. Visuomenės sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas panaudojant stebėsenos ir kitų mokslinių tyrimų duomenis, jų įgyvendinimo efektyvumo vertinimas.</p>
<p>3. Gyventojų sveikatos stiprinimas ir visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas (LTKS VII)</p>	<p>3.1. Propaguoti visuomenėje ir diegti praktikoje šiuolaikines visuomenės sveikatos idėjas.</p>	<p>Sveikos gyvensenos veiksniai: tinkamas maitinimasis, optimalus fizinis aktyvumas ir grūdinimasis, racionali darbo ir poilsio kaita, asmens higiena ir kūno priežiūra, psichoemocinis stabilumas, sveikos ir saugios aplinkos kūrimas, žalingų įpročių atsisakymas. Socialinės, ekonominės, gyvenimo bei darbo sąlygos. Visuomenės sveikatos programos. Sveikos gyvensenos ugdymo metodai ir jų taikymas ugdant visuomenės sveikos</p>

		(teisingos) gyvenenos sampratą. Visuomenės švietimas maisto ruošimo, maisto žaliavų ir produktų tinkamo pasirinkimo klausimais, sveikos ir subalansuotos mitybos propagavimas. Inovatyvių technologijų ir telekomunikacijų taikymas visuomenės sveikatos informacijos srityje.
	3.2. Rengti ir vykdyti visuomenės sveikatos stiprinimo programas.	Visuomenės sveikatos stiprinimo programų rengimas ir vykdymas. Sveikos gyvenenos ugdymo metodai ir jų taikymas ugdant visuomenės sveikos (teisingos) gyvenenos sampratą. Sveikos mitybos rekomendacijų ir, tinkamo maitinimosi principų taikymas, informacijos apie su maistu siejamą riziką vartotojams pateikimas. Fizinės sveikatos ir fizinio aktyvumo stiprinimas. Asmens / visuomenės fizinės ir psichikos sveikatos stiprinimas. Priklausomybių, sužalojimų ir traumų profilaktika. Profesinės rizikos mažinimas. Ligų profilaktika. Inovatyvių technologijų ir telekomunikacijų taikymas visuomenės sveikatos informacijos srityje.
	3.3. Organizuoti sveikatos stiprinimo programų rengimą ir vykdymą vaikų ugdymo įstaigose.	Sveikatos stiprinimo programų rengimas ir vykdymas vaikų ugdymo įstaigose. Sveikatą stiprinančios mokyklos. Tinkamo maitinimo, personalizuoto ir sveiko maisto prevencinių programų diegimas, priemonių optimaliam fiziniam aktyvumui, psichoemociniam stabilumui, sveikai ir saugiai aplinkai kurti, žalingiems įpročiams atsisakyti diegimas.
	3.4. Organizuoti ir vykdyti vaikų ir jaunimo alkoholio vartojimo, narkotikų ir rūkymo bei smurto, traumų prevencijos priemones.	Vaikų ir jaunimo žalingų įpročių problemų sprendimas taikant pozityvios prevencijos priemones. Vaikų ir jaunimo smurto, traumų prevencija. Vaikų ir jaunimo alkoholio vartojimo, narkomanijos ir rūkymo prevencija.
	3.5. Organizuoti ir vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą.	Sveikatos priežiūros modelių, sveikatos reformos tikslų išmanymas. Sveikatos priežiūros

		sistemos valdymo išmanymas. Sveikatos priežiūros institucijos darbo organizavimas, administravimas ir vertinimas. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>		Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį visuomenės sveikatos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos studijuojant visuomenės sveikatos studijų krypties antrosios pakopos studijose, neformalioju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>		Studijų programų, skirtų kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti, reikalavimus nustato Visuomenės sveikatos studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. V-1034 „Dėl Visuomenės sveikatos studijų krypties aprašo patvirtinimo“.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>		Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>		Netaikoma.

III SKYRIUS KIRPYKLŲ IR KITŲ GROŽIO SALONŲ VEIKLOS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

28. Kvalifikacijos pavadinimas: kirpėjas, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: plaukų kirpimas ir dažymas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: žirkklės, džiovintuvas, šampūnai, kondicionieriai, serumai, segtukai, tinkliukai, kempinės, dažai, vaškas, želė, suktukai, žnyplės ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta.</p> <p>Papildoma informacija: kirpėjas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės teikti kirpėjo paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>
------------------------------------	---

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Moterų plaukų kirpimas ir dažymas (LTKS III)	1.1. Trinkti moterų plaukus.	Moterų plaukų, galvos odos pažeidimų pastebėjimas. Technologiniai, darbo saugos ir higienos reikalavimai kirpėjo darbo vietos įrengimui ir priežiūrai. Plaukų trinkimo procedūroms naudojamos medžiagos, jų poveikis plaukams ir žmogaus organizmui. Moterų plaukų trinkimo procedūros.
	1.2. Atlikti moterų plaukų bazinius kirpimus.	Plaukų kirpimui, sušukavimui naudojami įrankiai. Jų priežiūra ir laikymo būdai. Kirpimo įrankių dezinfekavimo reikalavimai. Moterų plaukų kirpimo operacijos, kirpimo formos. Plaukų sušukavimo po kirpimo technikos ir priemonės. Moterų plaukų kirpimas įvairiomis technikomis pagal bazines formas, sušukavimas po kirpimo.
	1.3. Šviesinti plaukus.	Plaukų būklės tinkamumo plaukams šviesinti įvertinimas. Priemonės plaukų šviesinimui, jų parinkimas. Plaukų dažų mišinių plaukams šviesinti paruošimas. Plaukų šviesinimas ilgalaikiais ir tonuojamaisiais plaukų dažais.
	1.4. Dažyti plaukus.	Priemonės plaukų dažymui, jų parinkimas. Plaukų dažų mišinių paruošimas. Plaukų dažymas ilgalaikiai ir tonuojamaisiais plaukų dažais.
2. Vyrų ir vaikų plaukų kirpimas (LTKS III)	2.1. Trinkti vyrų ir vaikų plaukus.	Vyrų ir vaikų plaukų, galvos odos pažeidimų pastebėjimas. Technologiniai, darbo saugos ir higienos reikalavimai kirpėjo darbo vietos įrengimui ir priežiūrai. Vyrų ir vaikų plaukų trinkimo procedūroms naudojamos medžiagos, jų poveikis plaukams ir žmogaus organizmui. Vyrų ir vaikų plaukų trinkimo procedūros.
	2.2. Atlikti vyrų ir vaikų plaukų bazinius kirpimus.	Vyrų ir vaikų plaukų kirpimui, sušukavimui naudojami įrankiai. Jų priežiūra ir laikymo būdai. Kirpimo įrankių dezinfekavimo reikalavimai. Vyrų ir vaikų plaukų

		kirpimų operacijos, pagrindinės kirpimo formos. Vyrų ir vaikų plaukų standinimo ir fiksavimo kosmetinės priemonės. Vyrų ir vaikų plaukų kirpimas įvairiomis technikomis pagal bazines formas, sušukavimas po kirpimo.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Šukuosenų formavimas (LTKS III)	1.1. Suplanuoti šukuoseną.	Šukuosenų tipai. Šukuosenos planavimas pagal veido formą, plaukų ilgį, kliento pageidavimą. Šukuosenos elementai, jų parinkimas.
	1.2. Suformuoti šukuoseną.	Priemonės, įrankiai ir medžiagos šukuosenos formavimui. Šukuosenos formavimas pagal numatytą planą.
2. Šukuosenų deko­ro gaminimas (LTKS III)	2.1. Gaminti šukuosenų dekoravimo priemones iš įvairių medžiagų.	Šukuosenų deko­ro spalvų, medžiagų mados tendencijos. Šukuosenų dekoravimo priemonių gamybos technologiniai, darbo saugos ir higienos reikalavimai. Šukuosenos dekoravimo priemonių kūrimas.
	2.2. Gaminti pastišo dirbinius šukuosenos dekoravimui.	Šukuosenų dekoravimo priemonių iš natūralių plaukų ir sintetinio pluošto ypatumai. Pastišo dirbinių šukuosenos dekoravimui gaminimas taikant įvairias gamybos technologijas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam pagrindinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pradinis išsilavinimas ir mokymasis pagrindinio ugdymo programoje arba pagrindinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo,	

	mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

29. Kvalifikacijos pavadinimas: vizažistas, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: makiažo ir grimo atlikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kosmetologinis krėslas, staliukas, veidrodis, įrankių sanitarizatorius, dekoratyvinė kosmetika, kremai, šepetėliai, pridėtiniai plaukai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta.</p> <p>Papildoma informacija: vizažistas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės teikti vizažisto paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Makiažo atlikimas (LTKS III)	1.1. Parinkti dekoratyvinės kosmetikos priemones makiažui atlikti.	Veido odos sandara, tipai, funkcijos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Kosmetikos priemonių, naudojamų makiažui, sudėtis, indikacijos ir kontraindikacijos. Veido odos tipo nustatymas, tam tikriems susirgimams būdingų odos problemų, darinių atpažinimas. Dekoratyvinių kosmetikos priemonių, makiažo atlikimo technikos ir technologijos parinkimas pagal nustatytą veido odos tipą ir problemas.
	1.2. Atlikti makiažą.	Darbo vietos makiažui atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Makiažai: dieninis, vakarinis, proginis, dalykinis, podiumo. Jų atlikimas skirtingomis technikomomis. Antakių koregavimas. Antakių ir

		blakstienų dažymas. Makiažo valymas.
2. Grimu atlikimas (LTKS III)	2.1. Parinkti priemones grimui atlikti.	Teatro ir kino grimui atlikti naudojamų medžiagų ir įrankių paskirtis, naudojimas ir priežiūra. Grimu medžiagų sudėtis, poveikis, indikacijos ir kontraindikacijos. Kosmetikos priemonių grimui atlikti parinkimas pagal odos tipą ir būklę. Kosmetikos priemonių specialioms efektams kurti parinkimas.
	2.2. Taikyti skirtingas grimu technikas.	Darbo vietos grimui atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Kino, teatrinio, sceninio grimu atlikimas skirtingomis technikomis. Plaukų tvarkymas personažams. Grimu valymas.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Blakstienų priauginimas (LTKS III)	1.1. Parinkti priemones blakstienoms priauginti.	Blakstienų priauginimo priemonių sudėtis, naudojimas ir parinkimas. Blakstienų priauginimo technologijos. Priemonių blakstienų priauginimui parinkimas pagal planuojamą technologiją.
	1.2. Priauginti blakstienas.	Darbo vietos ir priemonių blakstienoms priauginti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Blakstienų priauginimas klasikine, 2D–6D blakstienų priauginimo technologijomis. Blakstienų cheminis rietimas ir dažymas. Priaugintų blakstienų priežiūra.
2. Kūno tapyba (LTKS III)	2.1. Parinkti priemones kūno tapybai.	Kūno tapybos priemonių sudėtis, indikacijos ir kontraindikacijos. Kūno tapybos technikos ir technologija. Kūno tapybos priemonių parinkimas pagal kūno tapybos technikas.
	2.2. Atlikti kūno tapybą.	Darbo vietos ir priemonių kūno tapybai paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Kūno tapymas įvairiomis kūno tapybos technikomis.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam pagrindinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą.	

<i>jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pradinis išsilavinimas ir mokymasis pagrindinio ugdymo programoje arba pagrindinis išsilavinimas.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

30. Kvalifikacijos pavadinimas: kirpėjas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: plaukų kirpimas ir dažymas, trumpalaikis sušukavimas, šukuosenų modeliavimas. Tipinės darbo priemonės: šukos, žirkklės, kirpimo mašinelės, plaukų kirpimo peiliukas, skustuvas, dažai, dažų paletės, plaukų priauginimo žnyplės, ultragarso aparatai, kapsulės, sruogos, juostelės, keratino lipdukai, tresai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta. Papildoma informacija: kirpėjas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės teikti kirpėjo paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Plaukų kirpimas (LTKS IV)	1.1. Atlikti plaukų priežiūros procedūras.	Plaukų ir galvos odos sandaros būklės nustatymo būdų išmanymas. Plaukų priežiūros

		<p>procedūroms naudojamos kosmetinės medžiagos, jų poveikis plaukams ir žmogaus organizmui. Plaukų trinkimas. Fizinio poveikio priemonės galvos odai. Kliento konsultavimas, kaip prižiūrėti plaukus po plaukų kirpimo.</p>
	1.2. Atlikti trumpalaikį plaukų sušukavimą.	<p>Plaukų sušukavimui naudojami įrankiai, jų priežiūros ir laikymo būdai. Trumpalaikio plaukų sušukavimo priemonės ir technikos pagal kliento galvos proporcijas, plaukų būklę, šukuosenos paskirtį. Trumpalaikis plaukų sušukavimas įvairiomis technikomis ir įrankiais.</p>
	1.3. Atlikti bazinius kirpimus.	<p>Moterų ir vyrų plaukų kirpimų klasifikavimas. Plaukų, barzdų ir ūsų kirpimo, skutimo įrankiai, jų priežiūra ir laikymo būdai. Bazinių plaukų kirpimų operacijos, kirpimo formos, struktūra, tekstūra, linija, projektavimas ir atšukavimas. Kirpimo įrankių priežiūra pagal higienos normų reikalavimus. Plaukų kirpimas įvairiomis technikomis. Barzdų, ūsų kirpimas ir skutimas.</p>
2. Plaukų dažymas (LTKS IV)	2.1. Šviesinti plaukus.	<p>Plaukų būklės, struktūros nustatymas, etninių plaukų skirtumų išmanymas. Priemonės plaukų šviesinimui ir jų parinkimas. Plaukų dažų receptūrų plaukų šviesinimui sudarymas. Plaukų šviesinimo technologijos, jų taikymas.</p>
	2.2. Dažyti plaukus ilgalaikiais plaukų dažais.	<p>Plaukų dažymo ilgalaikiais plaukų dažais dažymo technologija. Plaukų dažų receptūrų sudarymas ir mišinių paruošimas. Plaukų dažymas ilgalaikiais plaukų dažais, naudojant įvairias plaukų dažymo technikas.</p>
3. Šukuosenų modeliavimas (LTKS IV)	3.1. Atlikti trumpalaikį plaukų garbanojimą ir tiesinimą.	<p>Plaukų garbanojimui, tiesinimui, džiovinimui naudojamų įrankių paskirtis ir eksploatavimas. Priemonių trumpalaikiam plaukų garbanojimui ir tiesinimui parinkimas. Trumpalaikis plaukų</p>

		garbanojimas. Trumpalaikis plaukų tiesinimas.
	3.2. Atlikti ilgalaikį plaukų garbanojimą ir tiesinimą.	Ilgalaikio plaukų garbanojimo ir tiesinimo procesas. Priemonių ilgalaikiam plaukų garbanojimui ir tiesinimui parinkimas. Ilgalaikis plaukų garbanojimas. Ilgalaikis plaukų tiesinimas. Karštasis plaukų garbanojimas. Kliento konsultavimas, kaip prižiūrėti plaukus po ilgalaikio garbanojimo ir (arba) tiesinimo.
	3.3. Formuoti įvairias šukuosenas.	Šukuosenų stiliai. Šukuosenų komponavimo principai. Kompozicinio centro esmė. Šukuosenų klasifikavimas. Šukuosenos planavimas ir parinkimas remiantis plaukų ir veido analize. Priemonės ir dekoras šukuosenai atlikti. Šukuosenos formavimas pagal planą.
	3.4. Dekoruoti šukuosenas.	Šukuosenų dekoru, stiliaus, spalvų tendencijos. Plaukų dekoravimo priemonių atsižvelgiant į šukuosenos paskirtį, plaukų ilgį kūrimas. Šukuosenų dekoravimas įvairiomis dekoravimo priemonėmis.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Plaukų priauginimas (LTKS IV)	1.1. Ilginti ir tankinti plaukus, naudojant pridėtinius plaukus.	Plaukų ilginimo ir tankinimo technikos, medžiagos, priemonės ir įranga. Plaukų ilginimas ir tankinimas taikant įvairias technikas. Pridėtinių plaukų nuėmimas.
	1.2. Prižiūrėti priaugintus plaukus.	Priaugintų plaukų priežiūros procedūros. Kliento konsultavimas, kaip prižiūrėti priaugintus plaukus.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokyti pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	

<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

31. Kvalifikacijos pavadinimas: kosmetikas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: neinvazinių veido ir kūno odos priežiūros paslaugų teikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kosmetologinė įranga, įrankiai ir aparatūra, skirta odos vientisumo nepažeidžiančioms procedūroms atlikti, kosmetikos, aseptikos ir antiseptikos, dezinfekcijos ir sterilizacijos priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta.</p> <p>Papildoma informacija: kosmetikas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos sveikatinimo norma SN 1:1995 „Kosmetikė (Kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 411 „Dėl Lietuvos sveikatinimo normos „Kosmetikė (kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ tvirtinimo“, Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės teikti kosmetiko paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Veido odos priežiūra (LTKS IV)	1.1. Įvertinti veido odos būklę ir parinkti veido odos priežiūros procedūras.	Veido odos sandara, tipai, funkcijos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Tam tikriems susirgimams būdingos odos

		<p>problemos, dariniai, jų atpažinimas. Paaiškinimas apie riziką, susijusią su grožio paslaugų teikimu, galimas komplikacijas, atvejus, kai grožio paslauga (procedūra) negali būti teikiama paslaugos vartotojui, galimas organizmo reakcijas. Veido odos tipo ir veido odos problemų nustatymas. Kosmetikos priemonių sudėtis, poveikis, derinimo ypatumai, indikacijos ir kontraindikacijos. Neinvazinių, odos vientisumo nepažeidžiančių, veido ir kūno odos priežiūros procedūrų technologijų išmanymas. Veido odos priežiūros paslaugų teikimo ir individualaus veido odos priežiūros plano sudarymas.</p>
	<p>1.2. Atlikti neaparatines neinvazines veido odos priežiūros procedūras.</p>	<p>Darbo vietos neaparatinėms neinvazinėms veido odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Veido odos nuvalymas. Veido odos vientisumo nepažeidžiančių šveitimo, mechaninio higieninio odos valymo, paviršinio cheminio šveitimo procedūrų atlikimas, naudojant priemones, kurių pH didesnis arba lygus 3. Kaukių, kremų ir kitų kosmetikos gaminių dėjimas (tepimas) ant veido odos. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl veido odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
<p>2. Kūno odos priežiūra (LTKS IV)</p>	<p>2.1. Įvertinti kūno odos būklę ir parinkti kūno odos priežiūros procedūras.</p>	<p>Žmogaus kūno dalių ir sistemų anatomija, fiziologija, patologija. Kūno odos sandara, funkcijos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Tam tikriems susirgimams būdingos kūno odos problemos, dariniai, jų atpažinimas. Kosmetikos priemonių sudėtis, poveikis, derinimo ypatumai, indikacijos ir kontraindikacijos. Kūno odos priežiūros procedūrų technologijų, jų indikacijų ir kontraindikacijų išmanymas. Kūno odos priežiūros paslaugų teikimo ir individualaus</p>

		kūno odos priežiūros plano sudarymas.
	2.2. Atlikti neaparatines neinvazines kūno odos priežiūros procedūras.	Darbo vietos neaparatinėms neinvazinėms kūno odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Neaparatinių kūno odos priežiūros procedūrų tipai, jų atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl kūno odos priežiūros po atliktos procedūros.
3. Aparatinių neinvazinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimas (LTKS IV)	3.1. Įvertinti veido ir kūno odos būklę prieš atliekant aparatinės procedūras ir parinkti aparatinės neinvazines procedūras.	Veido ir kūno odos sandara, tipai, funkcijos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Veido ir kūno kosmetikos priemonių, naudojamų aparatinėms procedūroms, sudėtis, poveikis, derinimo ypatumai, indikacijos ir kontraindikacijos. Aparatinių neinvazinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimo technologijų ir poveikio, jų indikacijų ir kontraindikacijų išmanymas. Individualaus aparatinių neinvazinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimo plano sudarymas.
	3.2. Atlikti aparatinės neinvazines veido ir kūno odos priežiūros procedūras.	Darbo vietos aparatinėms neinvazinėms kūno odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Aparatinių neinvazinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl odos priežiūros po atliktos procedūros.
4. Makiažo atlikimas (LTKS IV)	4.1. Įvertinti veido odos būklę ir parinkti priemones makiažui atlikti.	Veido odos sandara, tipai, funkcijos ir problemos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Tam tikriems susirgimams būdingos odos problemos, dariniai ir jų atpažinimas. Žmogaus veido anatomija. Makiažui naudojamų kosmetikos priemonių sudėtis, derinimo ypatumai, indikacijos ir kontraindikacijos. Dekoratyvinės kosmetikos priemonių, makiažo atlikimo technikos ir technologijos parinkimas pagal nustatytą veido odos tipą ir problemas.

	4.2. Atlikti makiažą.	Darbo vietos makiažui atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Skirtingų rūšių makiažo atlikimas pagal paslaugos vartotojo poreikius. Antakių formavimas. Antakių ir blakstienų dažymas. Makiažo valymas.
5. Rankų ir kojų priežiūra (LTKS IV)	5.1. Įvertinti rankų ir kojų odos ir nagų būklę ir parinkti procedūras rankų ir kojų priežiūrai.	Rankų ir kojų odos ir nagų sandara, funkcijos ir pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Rankų ir kojų odos ir nagų ligos ir pakitimai. Rankų ir kojų odos ir nagų kosmetikos priemonių sudėtis, poveikis, indikacijos ir kontraindikacijos. Rankų ir kojų odos ir nagų priežiūros procedūrų technologijos.
	5.2. Atlikti neinvazines rankų ir kojų sveikos odos priežiūros procedūras.	Darbo vietos neinvazinėms rankų ir kojų odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Rankų ir kojų sveikos odos priežiūros procedūros. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl rankų ir kojų odos priežiūros po atliktos procedūros.
	5.3. Atlikti sveikų nagų manikiūrą.	Manikiūrų rūšys ir atlikimo technikos. Darbo vietos ir priemonių manikiūrai atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Sveikų nagų manikiūro atlikimas įvairiomis technikomis. Nagų lakavimas.
	5.4. Atlikti sveikų nagų pedikiūrą.	Pedikiūro rūšys ir atlikimo technikos. Darbo vietos ir priemonių pedikiūrai atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Sveikų nagų pedikiūro atlikimas įvairiomis technikomis. Nagų lakavimas.
6. Depiliacija (LTKS IV)	6.1. Įvertinti veido ir kūno odos būklę prieš atliekant depiliaciją ir parinkti kosmetikos priemones ir plaukų šalinimo procedūrą.	Veido ir kūno odos sandara, tipai ir pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Plauko struktūra ir funkcijos. Kosmetikos priemonių, skirtų nepageidaujamiems plaukams šalinti, sudėtis, poveikis, indikacijos ir kontraindikacijos.

		Nepageidajamų plaukų šalinimo procedūrų technologijos.
	6.2. Atlikti nepageidajamų plaukų šalinimą įvairiose kūno vietose.	Darbo vietos ir priemonių nepageidajamiems plaukams šalinti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Įvairių kūno vietų depiliacijos procedūrų atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl veido ir kūno odos priežiūros po atliktos procedūros.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Nagų dailė (LTKS IV)	1.1. Įvertinti nagų būklę ir parinkti priemones nagų dailei.	Nagų anatomija ir fiziologija. Nagų ligos ir pakitimai, jų atpažinimas. Priemonių nagų dailei parinkimas pagal nagų būklę ir kliento poreikius. Nagų dailės technologija.
	1.2. Atlikti nagų dailę.	Darbo vietos ir priemonių nagų dailei paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Nagų dailės atlikimas taikant įvairias technikas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl nagų priežiūros po atliktos procedūros.
2. Dirbtinių nagų priauginimas (LTKS IV)	2.1. Įvertinti nagų būklę ir parinkti priemones, technologijas dirbtiniams nagams priauginti.	Nagų anatomija, fiziologija, patologija. Dirbtinių nagų priauginimo priemonių sudėtis, poveikis, naudojimo principai. Dirbtinių nagų priauginimo technologijos.
	2.2. Priauginti dirbtinius nagus.	Darbo vietos dirbtiniams nagams priauginti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Nagų paruošimas prieš priauginant dirbtinius. Dirbtinių nagų priauginimas ir koregavimas taikant įvairias nagų priauginimo technikas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl nagų priežiūros po atliktos procedūros.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	

	Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

32. Kvalifikacijos pavadinimas: kirpėjas meistras, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: plaukų priežiūros ir šukuosenų formavimo paslaugų teikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kirpyklos įranga, įrankiai ir aparatūra, kosmetinės, pagalbinės, apsauginės, higienos ir dezinfekcijos priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta.</p> <p>Papildoma informacija: kirpėjas meistras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės teikti kirpėjo paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Plaukų priežiūra ir šukuosenų formavimas (LTKS V)	1.1. Atlikti individualius kirpimus.	Individualaus kliento konsultavimas, aptarnavimo planas (atsižvelgiant į kūno ir galvos proporcijas, veido formą, mados tendencijas, kliento pageidavimus), rekomendacijos. Plaukų kirpimų klasifikavimas, naujausios mados

		tendencijos įvairaus ilgio plaukams. Kirpimų kolekcijos. Įrankių, tinkamų priemonių, kirpimo būdų, technologijų parinkimas. Kosmetinių medžiagų ir priemonių parinkimas kirpimui. Teikiamų paslaugų sąnaudos ir kokybės užtikrinimas.
	1.2. Dažyti plaukus.	Depigmentavimas, dažymas, galimų rezultatų numatymas, šalutiniai reiškiniai. Plaukų dažų receptūrų sudarymas: šviesinamųjų, oksidacinių, tonuojamųjų. Dažymo technologijos, plaukų priežiūros ypatumai. Plaukų dažai (cheminiai, beamoniakiniai, pusiau permamentiniai), jų klasifikacija. Dažų paletės struktūra. Spalvų derinimas ir jų variacijos. Plaukų dažų mišinio receptūrų sudarymas: šviesinamųjų, oksidacinių, tonuojamųjų ir augalinių. Plaukų dažymo technikos.
	1.3. Modeliuoti konkursines šukuosenas.	Klasikinės ir progresyvios šukuosenos formavimas bei modeliavimas laikantis šukuosenos paskirties, pagrindinių modeliavimo principų, technologinės sekos. Istorinės, stilingos ir madingos šukuosenos bei šukavimo būdai. Šukuosenų atlikimas, laikantis technologinės sekos. Šukuosenų kolekcijos. Plaukų dekoravimo priemonių kūrimas ir panaudojimas skirtingoms progoms, šukuosenoms, plaukų ilgiui. Stiliaus, spalvų, dekorų tendencijos.
2. Kirpėjų mokymas (LTKS V)	2.1. Vertinti žemesnės kvalifikacijos kirpėjų kompetencijas.	Profesinis elgesys ir etikos normos. Konfliktų rūšys, priežastys, šalinimo būdai. Kirpėjo kompetencijų vertinimo kriterijai. Portfolio analizavimas. Kultūriniai, rasiniai skirtumai, tarpkultūrinis bendravimas. Dalyvavimas kirpėjų atrankoje ir vertinime.
	2.2. Sudaryti individualų mokymo planą.	Mokymo poreikių identifikavimas. Kirpėjų mokymo plano sudarymas ir aptarimas, mokymo kursų paieška.
	2.3. Mokyti žemesnės kvalifikacijos kirpėjus.	Kirpėjų mokymas ir kompetencijų vertinimas. Rengimas konkursams ir parodoms. Kvalifikacijos kėlimo

		<p>kursų organizavimas. Kosmetologinė švietėjiška veikla (periodiniuose leidiniuose, konferencijose, seminaruose, mokyklose, bendruomenei / visuomenei ir kt.). Kirpėjui meistriui pavaldžių darbuotojų saugaus darbo kontrolė.</p>
3. Kirpyklos paslaugų organizavimas (LTKS V)	3.1. Organizuoti plaukų priežiūros teikimo įmonės veiklą.	<p>Įmonės įsteigimo reikalavimai ir procedūros. Vadybos pagrindai. Rinkodara. Reklama ir prekybos pagrindai. Administravimo pagrindai. Kirpyklos darbo plano sudarymas (darbo vietų organizavimas, diagnostinė kortelė, kliento aptarnavimas, kosmetinių medžiagų ir priemonių parinkimas ir naudojimas, teikiamų paslaugų sąnaudos ir kokybė, darbo apskaita, kompiuterinės programos, biuro dokumentų tvarkymas). Veiklos atlikimo kokybės kontrolė. Grožio paslaugų pardavimų procesų planavimas ir valdymas. Kosmetinių medžiagų, kosmetologinės įrangos bei priemonių įsigijimas, reklama ir pardavimai.</p>
	3.2. Vadovauti veikloms plaukų priežiūros paslaugų teikimo įmonėje.	<p>Profesinis elgesys ir etikos normos. Konfliktų rūšys, priežastys, šalinimo būdai. Darbo teisės, saugos ir buhalterinės apskaitos pagrindai. Veiklos užduočių planavimas ir skirstymas, atlikimo kokybės tikrinimas, rezultatų vertinimas. Darbo organizavimo principai (darbo vietų organizavimas, darbo vietų aptarnavimas, darbo būdai ir metodai, darbo normavimas, darbo sąlygų įvertinimas, planavimas, saugaus darbo kontrolė, darbo santykiai). Komandinis darbas ir teisiniai aspektai. Darbuotojo etikos normos. Profesinės patirties analizė, tikslai, uždaviniai, motyvavimo priemonės, grafikų sudarymas, klientų nusiskundimų nagrinėjimas, konfliktų sprendimas. Komandos narių saugaus darbo kontrolė.</p>
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam švietimo programą.	

<i>turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomas reikalavimas – vidurinis išsilavinimas, kirpėjo IV lygio kvalifikacija arba kvalifikaciją atitinkanti 3 metų darbo patirtis.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

33. Kvalifikacijos pavadinimas: kosmetikas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: veido ir kūno odos priežiūros paslaugų teikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kosmetologinė įranga, įrankiai ir aparatūra, kosmetinės, pagalbinės, apsauginės, higienos ir dezinfekcijos priemonės, odos kaukės, eteriniai aliejai, lempalupa, Vudo lempa, odos diagnostikos aparatai, mezoroleriai, mezopenai, mezoinjektoriai, vakuminiai ir kiti mezoterapijos aparatai su nustatytais saugiam naudojimui parametrais ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus.</p> <p>Papildoma informacija: kosmetiko, LTKS V lygio kvalifikacijos gali siekti tik asmuo, turintis aukštąjį sveikatos mokslų studijų krypties grupės išsilavinimą ir medicinos gydytojo arba šeimos gydytojo, arba gydytojo specialisto, arba kosmetologo, arba bendrosios praktikos slaugytojo, arba kineziterapeuto, arba ergoterapeuto kvalifikaciją. Kosmetikas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos sveikatinimo norma SN 1:1995 „Kosmetikė (Kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 411 „Dėl Lietuvos sveikatinimo normos „Kosmetikė (kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ tvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.</p>
------------------------------------	---

	Kvalifikaciją įgiję asmenys galės teikti kosmetiko paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS).</i>	<i>Kompetencijos.</i>	<i>Kompetencijų ribos.</i>
1. Veido ir kūno odos būklės įvertinimas ir kompleksinių odos priežiūros procedūrų parinkimas (LTKS V)	1.1. Įvertinti veido ir kūno odos bei jos priedų būklę.	Žmogaus kūno dalių ir sistemų anatomija, fiziologija, patologija. Veido ir kūno odos sandara, tipai, funkcijos, pakitimai įvairiais amžiaus tarpsniais. Tam tikriems susirgimams būdingos odos problemos, dariniai ir jų atpažinimas. Odos tipo ir odos problemų nustatymas. Rizika, susijusi su veido ir kūno odos priežiūros paslaugų teikimu, galimos komplikacijos.
	1.2. Parinkti estetiškas procedūras ir medžiagas bei priemones joms atlikti.	Kosmetikos priemonių sudėtis, poveikis, indikacijos ir kontraindikacijos. Veido ir kūno odos priežiūros procedūrų technologijos. Veido ir kūno odos priežiūros paslaugų teikimo ir individualaus odos priežiūros plano sudarymas.
2. Neaparatinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimas (LTKS V)	2.1. Atlikti neaparatines veido odos priežiūros procedūras.	Darbo vietos neaparatinėms neinvazinėms veido odos priežiūros procedūroms paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Procedūrų indikacijos ir kontraindikacijos. Veido odos nuvalymas. Veido odos vientisumo nepažeidžiančių šveitimo, mechaninio higieninio odos valymo, paviršinio cheminio šveitimo procedūrų atlikimas priemonėmis, gaminiais ar medžiagomis, kurių pH didesnis arba lygus 3, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Kaukių, kremų ir kitų kosmetikos gaminių dėjimas (tepimas) ant veido odos. Kompleksinių procedūrų plano sudarymas ir įgyvendinimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl veido odos priežiūros po atliktos procedūros.

	<p>2.2. Atlikti atpalaiduojantį ir raminantį kūno masažą.</p>	<p>Žmogaus kūno dalių anatomija, fiziologija, patologija. Atpalaiduojančio ir raminančio masažo, atliekamo ne gydymo ir ne reabilitacijos tikslais, indikacijos ir kontraindikacijos. Masažų atlikimo technikos. Kosmetikos priemonės masažui atlikti ir jų parinkimas. Masažo glostymo, trynimo, maigymo, tapšnojimo ir vibracijos technikos.</p>
	<p>2.3. Atlikti neaparatinės kūno odos priežiūros procedūras.</p>	<p>Darbo vietos neaparatinėms neinvazinėms kūno odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Neaparatinė kūno odos priežiūros procedūrų tipai, indikacijos ir kontraindikacijos. Cheminio šveitimo procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Celiulito požymius mažinančių procedūrų, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos, atlikimas. Kompleksinių procedūrų plano sudarymas ir atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl kūno odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
<p>3. Aparatinių veido ir kūno odos priežiūros procedūrų atlikimas (LTKS V)</p>	<p>3.1. Atlikti aparatinės veido odos priežiūros procedūras.</p>	<p>Darbo vietos aparatinėms neinvazinėms veido odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Procedūrų indikacijos ir kontraindikacijos. Estetinės paskirties kosmetologinė aparatūra. Aparatų techniniai parametrai, eksploatacijos taisyklės. Elektros prietaisų veikimo principai. Veido odos senėjimo požymius mažinančių odos priežiūros aparatinių procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Kompleksinių procedūrų plano</p>

		<p>sudarymas ir atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
	<p>3.2. Atlikti aparatinės kūno odos priežiūros procedūras.</p>	<p>Darbo vietos aparatinėms neinvazinėms kūno odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Procedūrų indikacijos ir kontraindikacijos. Estetinės paskirties kosmetologinė aparatūra. Aparatų techniniai parametrai, eksploatacijos taisyklės. Elektros prietaisų veikimo principai. Kūno odos senėjimo požymius mažinančių odos priežiūros aparatinių procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Kompleksinių procedūrų plano sudarymas ir atlikimas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
<p>4. Specializuotų mezoterapijos procedūrų atlikimas (LTKS V)</p>	<p>4.1. Atlikti neaparatines mezoterapijos procedūras veido ir kūno odai prižiūrėti.</p>	<p>Darbo vietos neaparatinėms mezoterapijos procedūroms paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Estetinės mezoterapijos technikos, mezoterapijos atlikimo taisyklės. Procedūrų indikacijos ir kontraindikacijos. Veido, kaklo ir plaštakų anatomija. Odos nuvalymas. Klasikinės estetinės mezoterapijos procedūrų (odą drėkinančių, biorevitalizacijos, pigmentaciją ir lokalių riebalų sankaupas mažinančių, anticeliulitinių, odos būklę gerinančių) atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Odos funkcijas atstatančių estetinės mezoterapijos procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Mezoterapijos</p>

		<p>procedūros plano sudarymas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
	<p>4.2. Atlikti aparatinės mezoterapijos procedūras veido ir kūno odai prižiūrėti nenaudojant vaistų (vaistinių preparatų) ir (arba) medžiagų, kurių sudėtyje yra vaistų (vaistinių preparatų).</p>	<p>Darbo vietos aparatinės mezoterapijos procedūroms paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Estetinės mezoterapijos technikos, mezoterapijos atlikimo taisyklės. Procedūrų indikacijos ir kontraindikacijos. Veido, kaklo ir plaštakų anatomija. Odos nuvalymas. Odą drėkinančių ir odos funkcijas atstatančių mikroadatinės estetinės mezoterapijos procedūrų, plaukų augimą stimuliuojančių mikroadatinės mezoterapijos procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Kūno apimčių mažinimo ir odos būklės gerinimo mikroadatinės procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Rankų ir kojų odos senėjimo požymius mažinančių mikroadatinės estetinės mezoterapijos procedūrų atlikimas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Mezoterapijos procedūros plano sudarymas. Grožio paslaugos vartotojo konsultavimas dėl odos priežiūros po atliktos procedūros.</p>
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Pėdų priežiūra (LTKS V)	1.1. Įvertinti pėdų būklę ir parinkti pėdos priežiūros būdus.	<p>Pėdos anatomijos, fiziologijos, patologijos, mikroorganizmų morfologijos ir fiziologijos žinios, reikalingos įvertinti kliento poreikiams ir parinkti pėdos priežiūros būdus. Odos ir nagų ligų žinios. Kojų nagų ir odos būklės įvertinimas. Pėdos priežiūros būdų, atitinkančių pėdos būklę, parinkimas. Pėdos</p>

		<p>būklę lemiantys faktoriai: pėdos anatomija, pėdos fiziologija, pėdos patologija, biomechanika. Prevencinių priemonių parinkimo kriterijai. Individualus pėdos priežiūros planavimas. Pėdos būklės vertinimas ir būklės pakitimų sekimas. Pėdos priežiūros poreikio nustatymas, priežiūros būdų parinkimas (profilaktinis, higieninis, kosmetinis ir kt.), paslaugos dokumentavimas (medžiagos, priemonės, įkainiai ir kt.).</p>
	<p>1.2. Atlikti sveikų nagų pedikiūrą.</p>	<p>Mechaninis pėdos paruošimas ir nagų formavimas. Aparatinis pėdos paruošimas ir nagų formavimas. Nagų priežiūra. Nagų valymas, poliravimas ir lakavimas. Pėdos odos priežiūra. Atpalaiduojantis ir raminantis kojų masažas. Vandens procedūros kojoms. Parafino vonelė kojoms. Šviesos terapija kojoms. Įrankių, paviršių, odos, nagų aseptinės, antiseptinės ir dezinfekcijos priemonės. Kojų priežiūros priemonės. Įrankiai kojų priežiūrai, jų parinkimas. Kliento konsultavimas dėl pėdų priežiūros po atliktos procedūros. Kliento nukreipimas į atitinkamos srities specialistą (asmens sveikatos priežiūros specialistą) nepriskirtais jo kompetencijai atvejais.</p>
	<p>1.3. Tvarkyti problemų turinčius nagus.</p>	<p>Pėdos problemos (deformuoti nagai, pūslės, nuospaudos ir kt.), priežastys (neteisingas nagų karpymas, ankšta avalynė, nago trauma, kitos priežastys). Problemiškų nagų tvarkymas kosmetiko kompetencijos ribose, atvejai, kuomet klientą būtina nukreipti pas gydytoją dermatovenerologą ar kitą specialistą. Individualus pėdos priežiūros planas (procedūrų planavimas, prevencinės priemonės). Nagų formavimo taisyklės (sveiki ir pažeisti nagai). Pėdos priežiūros būdų</p>

		<p>(mechaninis, aparatinis), metodų (tradicinis, nestandartinis), priemonių (tepalai, kremai, parafinas, pleistrai) ir technologijų parinkimas (gydomasis ir higieninis manikiūras, įaugusių nagų korekcija: įaugusio nago priežiūra, kai nėra uždegimo požymių (paraudimo, patinimo, šlapiavimo)). Priežiūros paslaugos kosmetiko kompetencijos ribose (išskyrus atvejus, kai klientą būtina nukreipti pas gydytoją dermatovenerologą): odos priežiūra, pažeistų nagų koregavimas, įaugusių nagų priežiūra ir tvarkymas, nuospaudų šalinimas. Kosmetinės paslaugos: pėdų masažas, vandens procedūros, parafino vonelės ir kt. Patarimo dėl kompensacinių priemonių pėdai (avalynės įdėklų, įdėkliukų tarpupirščiams, įdėkliukų nuospaudoms ir kt.) naudojimo. Kliento konsultavimas dėl nagų priežiūros po atliktos procedūros, prevencinės priemonės. Kliento nukreipimas į atitinkamos srities specialistą (asmens sveikatos priežiūros specialistą) nepriskirtais jo kompetencijai atvejais.</p>
2. Odos tatuiravimas (LTKS V)	2.1. Parengti tatuiruotės projektą.	<p>Specialios kliento kortelės – sutikimo pildymas (naudotos medžiagos, priemonės, kokių gyliu atlikta procedūra, pašalinės reakcijos). Tatuiruočių stiliai, atlikimo technikos: tušavimo ir retušavimo technikos. Naujausios tatuiruočių mados. Bendras spalvų parinkimas pagal individualų kliento odos, akių ir plaukų atspalvį, spalvinis sprendimas tatuiruotei. Tatuiruotės parinkimas arba nupiešimas ir suderinimas su kliento lūkesčiais.</p>
	2.2. Parinkti reikalingą įrangą ir priemones tatuiruotėms atlikti.	<p>Odos tatuiravimui naudojami įrankiai ir prietaisai, jų techniniai aspektai. Pagalbiniai įrankiai. Įrankių ir prietaisų eksploatavimas ir priežiūra. Mašinėlės surinkimas bei sureguliuojimas tušavimui /</p>

		<p>šešėliavimui atlikti. Adatų tipų, priklausomai nuo pasirinkto piešinio, tinkamas parinkimas. Įvairių gamintojų pigmentai, pigmentų sudėties analizė, gamybos principai, koncentracija, kokybė. Spalvos dėsniai. Spalvų tipai. Atspalviai kompozicijoje. Spalvų deriniai. Spalvų rato naudojimosi taisyklės. Pigmentų saugojimas.</p>
	<p>2.3. Atlikti tatuiruotę.</p>	<p>Žmogaus organizmo anatomijos ir fiziologijos pagrindai. Mikrobiologijos ir epidemiologijos pagrindai, reikalingi tatuiruotei atlikti. ŽIV/AIDS ir seruminiai hepatitai bei jų profilaktika. Kūno odos ir jos priedų anatomijos, fiziologijos, patologinės fiziologijos (uždegimo, gijimo, randėjimo, imuninių ir kt. procesų) pagrindai. Kūno odos pokyčiai, susiję su amžiumi, proporcijų keitimas. Histologijos pagrindai. Odos ligos: rožinė, žvynelinė, dermatitai, cheilitai. Galimos odos alerginės reakcijos, virusiniai odos susirgimai, jų profilaktika. Randai, jų klasifikacija. Kliento odos paruošimas procedūrai. Sanitariniai ir higieniniai reikalavimai prieš ir po procedūrų. Antspaudo perkėlimas ant odos. Tatuiruotės atlikimo technikos. Galimų problemų, atliekant tatuiruotę, identifikavimas. Procedūros koregavimas, procedūros eigos koregavimas atsižvelgiant į kliento būklę. Pigmento pašalinimo galimybės. Simetrija. Kompozicija ir komponavimas, linijinės perspektyvos taisyklės. Piešimo technika. Kliento konsultavimas dėl odos priežiūros po procedūros.</p>
<p>3. Ilgalaikio makiažo atlikimas (LTKS V)</p>	<p>3.1. Parengti ilgalaikio makiažo projektą.</p>	<p>Kliento kortelės – sutikimo pildymas (naudotos medžiagos, priemonės, kokių gyliu atlikta procedūra, pašalinės reakcijos). Bendras spalvų parinkimas pagal individualų kliento veido odos,</p>

		akių ir plaukų atspalvį, spalvinis sprendimas antakių, akių ir lūpų procedūrai. Formos nupiešimas ir suderinimas su kliento lūkesčiais.
	3.2. Parinkti reikalingą įrangą ir priemones ilgalaikiam makiažui atlikti.	Ilgalaikio makiažo procedūrai naudojami prietaisai ir jų techninės charakteristikos. Įvairių tipų įranga: tradicinė, skaitmeninė, manualinė. Jų eksploatavimas ir priežiūra. Įrangos naudojimas: greitis, galia, techninis patvarumas. Tinkamų adatų parinkimas, jų klasifikacija, grupės, numeriai, konfigūracijos. Adatų sterilizacijos taisyklės. Patentuota integruotų adatų sistema su pridedama kasete. Saugumo reikalavimai. Įvairių gamintojų pigmentai, pigmentų sudėties analizė, gamybos principai, koncentracija, kokybė. Spalvos dėsniai. Spalvų tipai. Atspalviai kompozicijoje. Spalvų deriniai. Spalvų rato naudojimosi taisyklės. Dažų sumaišymas. Spalvų sodrumas. Spalviniai žmogaus tipai.
	3.3. Atlikti ilgalaikį makiažą.	Žmogaus organizmo anatomijos ir fiziologijos pagrindai. Mikrobiologijos ir epidemiologijos pagrindai, reikalingi ilgalaikio makiažo procedūrai atlikti. ŽIV/AIDS ir seruminiai hepatitai bei jų profilaktika. Veido morfologija. Veido odos ir jos priedų anatomijos, fiziologijos, patologinės fiziologijos (uždegimo, gijimo, randėjimo, imuninių ir kt. procesų) pagrindai. Odos pokyčiai, susiję su amžiumi, proporcijų keitimas. Histologijos pagrindai. Odos ligos: rožinė, žvynelinė, dermatitai, cheilitai. Galimos odos alerginės reakcijos, virusiniai odos susirgimai, jų profilaktika. Randai, jų klasifikacija. Kliento odos paruošimas procedūrai. Sanitariniai ir higieniniai reikalavimai prieš ir po procedūrų. Veido, lūpų, antakių formos

		<p>atliekant ilgalaikį makiažą. Antakių, akių ir lūpų linijų formavimas ir piešimas. Kontūravimo technikos. Retušavimo technikos. Manualinės mikropigmentacijos makiažo atlikimo technika. Raukšlėtos odos linijų piešimo aspektai. Spalvos implantavimas tarp blakstienų. Grožio apgamai. Randų retušavimas. Galimų problemų dėl permanentinės kosmetikos identifikavimas. Procedūros koregavimas, procedūros eigos koregavimas atsižvelgiant į kliento būklę. Pigmento pašalinimo galimybės. Simetrija. Kompozicija ir komponavimas, linijinės perspektyvos taisyklės. Piešimo technika. Kliento konsultavimas dėl odos priežiūros po procedūros.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i></p>		<p>Kvalifikacija suteikiama asmeniui, baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą.</p> <p>Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.</p> <p>Stojančiajam mokyti pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomas reikalavimas - aukštasis sveikatos mokslų studijų krypties grupės išsilavinimas ir medicinos gydytojo arba šeimos gydytojo, arba gydytojo specialisto, arba kosmetologo, arba bendrosios praktikos slaugytojo, arba kineziterapeuto, arba ergoterapeuto kvalifikacija.</p> <p>Stojančiajam mokyti į švietimo programas (modulius), suteikiančias specializacijos kvalifikacijos vienetų kompetencijas, taikomas reikalavimas – vidurinis išsilavinimas ir kosmetiko, LTKS IV, kvalifikacija.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i></p>		<p>Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.</p>
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>		<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.</p>

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

34. Kvalifikacijos pavadinimas: kosmetologas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: odos ir jos darinių kosmetologinė priežiūra. Tipinės darbo priemonės: kosmetologinė įranga, įrankiai ir aparatūra, kosmetinės, pagalbinės, apsauginės, higienos ir dezinfekcijos priemonės, lempa-lupa, mono-/ multifunkciniai diagnostikos aparatai, skirti odos pH, drėgmės lygiui, raukšlių gyliui, kraujagyslių būklei, odos pigmentacijai, celiulito tipui ir kitoms odos būklėms vertinti ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta, darbo pobūdis individualus.</p> <p>Papildoma informacija: kosmetologas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos sveikatinimo norma SN 1:1995 „Kosmetikė (Kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1995 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 411 „Dėl Lietuvos sveikatinimo normos „Kosmetikė (kosmetikas). Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ tvirtinimo“, įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės teikti kosmetologo paslaugas individualiai arba grožio paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Kliento odos ir jos darinių būklės tyrimas ir vertinimas (LTKS VI)	1.1. Taikyti vizualinius, manualinius, aparatinius odos ir jos priedų būklės tyrimo ir vertinimo metodus.	Žmogaus organizmo anatomijos, fiziologijos, biochemijos, farmakologijos, mikrobiologijos pagrindai. Bendrosios ir klinikinės patologijos pagrindai. Citologijos ir genetikos pagrindai. Odos, plaukų, nagų sandara, funkcijos, ypatumai įvairiais amžiaus tarpsniais. Odos ir odos priedų (nagų) ligos. Virusinės odos ligos. Alergologijos pagrindai. Odos pigmentacijos sutrikimai. Odos kraujotakos sutrikimai. Vidinių ir išorinių veiksnių poveikis odai ir jos priedams. Įvairių organų ir sistemų ryšys su oda ir jos priedais. Streso poveikis odai. Odos pokyčiai įvairiais amžiaus tarpsniais. Senstančios odos ir jos priedų ypatumai. Odos senėjimo mechanizmai. Senėjimo tipai.

		<p>Senėjimo požymiai. Raukšlių tipai. Paodinis riebalinis audinys, rūšys, funkcijos, ypatumai. Celiulito / panikulopatijos formos, tipai. Dismorfizmas. Antsvoris. Strijos. Folikulinė hiperkeratozė. Padidėjęs plaukuotumas. Sveikos ir pakitusios odos požymiai. Jautri oda, požymiai. Įvairios veido odos tipų klasifikacijos. Įvairios kūno tipų klasifikacijos. Odos fototipo klasifikacija. Senėjimo teorijos. Senėjimo tipų klasifikacijos. Senėjimo laipsnio nustatymas. Fotosenėjimo klasifikacija. Įvairios veido odos raukšlių vertinimo skalės. Veido kontūrų pokyčio vertinimo skalės. Randų tipai, klasifikacija. Apgamų vertinimo kriterijai. Įvairios odos pigmentacijos vertinimo skalės. Įvairios spuogų klasifikacijos. Paprastųjų spuogų (acne vulgaris) laipsnio įvertinimo skalės. Spalviniai tipai. Veido formos. Antakių formos. Lūpų formos. Nago plokštelės būklės pokyčiai. Nago odelės būklės pokyčiai. Pėdų odos būklės pokyčiai. Veido ir kūno odos būklės manualiniai, vizualiniai, aparatiniai vertinimo būdai. Veido ir kūno odos diagnostikos įranga ir aparatai.</p>
	<p>1.2. Parinkti kosmetologinio tyrimo metodus ir įvertinti odos ir odos priedų būklę.</p>	<p>Odos tipo nustatymas bei odos būklės įvertinimas taikant pasirinktas klasifikacijas ar vertinimo skales. Odos būklės vertinimo kriterijai. Odos būklę įtakojantys veiksniai. Manualiniai vertinimo testai. Kliento odos ir odos darinių būklės subjektyvūs, objektyvūs ištyrimo metodai. Antropometriniai matavimai: kūno masės, ūgio, kūno dalių apimtys ir odos klasių matavimai. Odos diagnostikos aparatų ir įrangos taikymo ypatumai, diagnostikos atlikimo technika. Kosmetologinės įrangos naudojimas. Kliento poreikių nustatymas.</p>

	<p>1.3. Dokumentuoti kliento odos ir jos darinių būklės tyrimo duomenis.</p>	<p>Dokumentavimo tvarka. Kliento kortelių formos. Kliento kortelės pildymas, kliento anamnezės surinkimas, odos ir jos darinių būklės vertinimo žymėjimas. Sisteminis kosmetologijos dokumentų pildymas.</p>
	<p>1.4. Apibendrinti tyrimo duomenis ir supažindinti klientą su gautais rezultatais.</p>	<p>Psichologijos ir profesinės etikos žinių taikymas bendraujant su klientais. Konfliktinių situacijų valdymas. Tarpasmeniniai ir bendravimo įgūdžiai. Holistinis tyrimo rezultatų vertinimas ir analizė. Pakitusios odos ir jos priedų būklės priežasčių įvardinimas. Kosmetologinės diagnozės nustatymas, remiantis tyrimo ir vertinimo rezultatais. Bendros kliento odos būklės vertinimas pagal išorinius požymius ir (jeigu reikia) nukreipimas specialisto konsultacijai. Kliento supažindinimas su odos ir jos darinių būklės įvertinimo rezultatais ir procedūrų eiga ir odos priežiūra po procedūrų namuose. Konsultavimas sveikos ir pažeistos odos priežiūros klausimais.</p>
<p>2. Kosmetologinės programos klientui rengimas ir vykdymas (LTKS VI)</p>	<p>2.1. Sudaryti klientui individualų kosmetologinės priežiūros planą.</p>	<p>Žmogaus organizmo anatomijos, fiziologijos, biochemijos, farmakologijos, mikrobiologijos pagrindai. Amžiaus tarpsnių fiziologija. Odos anatomija, fiziologija, patologinė fiziologija (uždegimo, gijimo, randėjimo procesai ir kt.). Alergologijos pagrindai. Alerginės odos reakcijos. Citologijos ir genetikos pagrindai. Bendrosios ir klinikinės patologijos pagrindai. Sveikos ir pakitusios odos požymiai. Vidinių ir išorinių faktorių poveikis odai ir jos dariniams. Įvairių organų ir sistemų ryšys su oda. Bendrosios kosmetologijos žinios. Farmakologijos žinios. Ilgalaikio ir trumpalaikio kosmetologinės priežiūros plano sudarymo principai. Individualios kliento odos ir jos priedų priežiūros</p>

		<p>rekomendacijų teikimas, atsižvelgiant į esamą būklę. Kompleksinis įvairių metodų derinimas. Kosmetologinės aparatūros, veido ir kūno odos priežiūros procedūrų, kosmetikos priemonių taikymo indikacijos ir kontraindikacijos, derinimas, dozavimas, poveikis, galimos nepageidaujamos reakcijos.</p>
	2.2. Konsultuoti klientus odos ir odos darinių priežiūros klausimais.	<p>Savarankiško darbo / namų programos rengimas klientui. Sveikos gyvensenos ir racionalios mitybos pagrindai. Konsultavimas sveikos ir pažeistos odos priežiūros klausimais neperžengiant kosmetologo kompetencijų ribų. Kosmetologinė švietėjiška veikla.</p>
	2.3. Parinkti kosmetikos gaminius, medžiagas, priemones ir aparatus kosmetologinėms procedūroms atlikti.	<p>Kosmetinės chemijos ir medžiagotyros žinios. Biochemijos ir biofizikos žinios. Kosmetikos gaminių receptūros. Kosmetologinės įrangos ir aparatų techniniai duomenys, veikimo principas, taikymo galimybės. Kosmetikos priemonės (pirminiam veido odos paruošimui, šveitimui, raminančiam ir atpalaiduojančiam masažui, kaukių dėjimui, aparatų naudojimui, baigiamajam etapui), jų rūšys, derinimas, indikacijos, kontraindikacijos.</p>
	2.4. Atlikti manualines veido ir kūno odos priežiūros procedūras.	<p>Darbo vietos manualinėms veido ir kūno odos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Užkrečiamų ligų, alerginių reakcijų profilaktika. Aseptikos ir antiseptikos reikalavimai: sanitariniai higieniniai reikalavimai, užkrečiamų ligų, virusinių odos ligų, alerginių reakcijų profilaktika. Pirminis veido odos paruošimas / odos nuvalymas. Veido odos šveitimas, taikant mechaninius, biologinius, cheminius šveitiklius. Veido odos šveitimo atlikimo ypatumai. Kreminių, gelinių kaukių dėjimo</p>

	<p> technika, indikacijos, kontraindikacijos. Specialiųjų kaukių (stingstančios dumblių, termoaktyvios, parafino, kolageno lakšto ir kt.) dėjimo technika. Mechaninio veido valymo atlikimo metodika. Atpalaiduojančių ir raminančių veido ir kūno masažų atlikimo praktiniai įgūdžiai, atlikimo ypatumai. Kūno odos paruošimas procedūrai. Kūno odos šveitimas, naudojant priemonės, gaminius ar medžiagas, kurių pH didesnis arba lygus 3. Kūno kaukių dėjimo ir įvyniojimo atlikimo technikos: įvyniojimas į plėvelę / foliją, kompresinę plėvelę, bintavimo metodas (bandažas), stingstančių dumblių, kreminių kaukių, parafino, parafango aplikacijos. Nepageidaujamų plaukų šalinimo procedūrų atlikimas, taikant įvairias metodikas (šiltą, karštą vašką, dervas, cukraus pastą, siūlą ir kitas metodikas). Kosmetinių medžiagų, priemonių ir procedūrų taikymo indikacijos, kontraindikacijos, derinimo ypatumai, galimi šalutiniai poveikiai. Makiažo parinkimas, atsižvelgiant į kliento poreikius, amžiaus ypatumus, veido formą, spalvinį tipą. Dieninis, vakarinis, dalykinis, podiumo, proginis ir kt. makiažai, jų atlikimo ypatumai. Įvairių technikų taikymas. Spalvotyra. Specialūs efektai. Grimas. Kūno tapyba. Antakių ir blakstienų dažymas, antakių koregavimas. Blakstienų cheminis užrietimas, priauginimas taikant įvairias technikas, antakių priauginimas. Ilgalaikis makiažas, taikant įvairias technikas, indikacijos, kontraindikacijos. Veido ir kūno priežiūros procedūros, kurioms naudojamas vanduo, ir kurios skirtos atsipalaiduoti, savijautai gerinti, kūnui gražinti ir lepinti, atliekamos specialiai įrengtose </p>
--	---

		<p>patalpose (toliau – SPA procedūros), jų indikacijos ir kontraindikacijos. Odos ir nagų ligos problemos (odos ir nagų grybelis, įaugę nagai, skilinėjantys nagai, lūžinėjantys nagai ir kt.). Klasikinio, terapinio, saugaus manikiūro ir pedikiūro atlikimas, indikacijos ir kontraindikacijos. Parafino terapija. Rankų ir pėdų šveitimas, kaukės, masažas – atlikimo technika. Įvairios lakavimo technikos. Nagų dailė. Nagų priauginimo būdai, indikacijos ir kontraindikacijos, galimos nepageidaujamos reakcijos, jų profilaktika. Gautų rezultatų vertinimas. Gamintojų pateikti kosmetikos priemonių naudojimo nurodymai. Procedūros eigos koregavimas (nutraukimas) atsižvelgiant į kliento būklę.</p>
	<p>2.5. Atlikti aparatinės kosmetologijos priežiūros procedūras.</p>	<p>Darbo vietos aparatinės kosmetologijos priežiūros procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Užkrečiamų ligų, alerginių reakcijų profilaktika. Technologinių procesų dirbant su kosmetologine įranga ir prietaisais valdymas. Kosmetologinės aparatūros (esminės, kombinuotos galvanikos, jonoforezės, dezinkrustacijos, aukšto dažnio srovių, brosažo, garintuvo, sonoforezės, ultragarsinio šveitimo, vakuumo, deimantinės ir korundinės mikrodermabrazijos, radijo dažnio, krioterapijos, infraraudonųjų spindulių, lipokavitacijos, elektroporacijos, miostimuliacijos, limfinio drenažo, vibracinių bangų, nemedicininės paskirties (beauty device) lazerių ir IPŠ su nustatytais saugiam naudojimui parametrais, odos ir odos darinių diagnostikos, pedikiūro, elektroepiliacijos, mezorolerių, mezopenų, mezoinjektorių, vakuminių ir kitų mezoterapijos</p>

		<p>aparatu su saugiam naudojimui nustatytais parametrais ir kt.) techniniai parametrai, eksploatacijos taisyklės, panaudojimo technika. Indikacijos, kontraindikacijos. Nemedicininis reikalavimus atitinkantys (estetinės paskirties) lazeriai ir IPŠ. Gautų procedūros rezultatų vertinimas. Kosmetinės aparatūros naudojimo galimybių ribos. Procedūros eigos koregavimas (nutraukimas) atsižvelgiant į kliento būklę.</p>
	<p>2.6. Atlikti estetinės mezoterapijos ir reabilitacinės kosmetologijos procedūras nenaudojant vaistų (vaistinių preparatų) ir (arba) medžiagų, kurių sudėtyje yra vaistų (vaistinių preparatų).</p>	<p>Darbo vietos estetinės mezoterapijos ir reabilitacinės kosmetologijos procedūroms atlikti paruošimas pagal grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Aseptikos ir antiseptikos reikalavimai. Estetinės mezoterapijos procedūroms naudojamų medžiagų grupės, savybės, poveikis odai ir jos dariniams, taikymo indikacijos ir kontraindikacijos, galimas šalutinis poveikis estetinės mezoterapijos procedūrose. Hialurono rūgšties skirtingų formų ir koncentracijų, antioksidantų ir kitų monopreparatų taikymas estetinės mezoterapijos procedūrose. Mezokokteilių taikymas estetinės mezoterapijos procedūrose. Estetinės mezoterapijos metodikos: adatinio volelio, automatinės mikroadatinės sistemos, manualinės metodikos ir mezoinjektorių veikimo principai. Estetinių mezoterapijos procedūrų atlikimo technikos ir metodikos. Estetinės mezoterapijos programos sudarymas, protokolai. Estetinės mezoterapijos atlikimo zonos ir technikos, darbo taisyklės. Estetinės mezoterapijos sutikimo formos pildymas, įrašant taikomos procedūros pavadinimą, paskirtį, sritį ir mezoterapinio preparato pavadinimą. Rašytinis</p>

		<p>kliento supažindinimas su galimu šalutiniu poveikiu ir odos priežiūros rekomendacijų suteikimas po atliktos procedūros. Estetinės mezoterapijos procedūrų derinimas su kitomis estetinėmis procedūromis. Mikroadatinės estetinės mezoterapijos procedūrų atlikimas (gylis veidui nuo 0.25 iki 1,5 mm, kūnui nuo 1 iki 2 mm), atliekant su nevaistiniais, paruoštais naudojimui preparatais, taikant adatinį volelį arba aparatinę mikroadatinę sistemą ir kt. Cheminio šveitimo procedūrų, atlikimas, naudojant priemones, gaminius ir medžiagas, laikantis darbo priemonių gamintojo pateiktų rekomendacijų ir techninės dokumentacijos. Klasikinės estetinės mezoterapijos procedūrų (drėkinančių, bioaktyvuojančių, pigmentacijos, kuperozės, odos senėjimo požymius mažinančių, veido ir kūno lokalių riebalų sankaupas mažinančių, odą jauninančių, skaistinančių, plaukų augimą skatinančių atlikimas. Odos funkcijas atstatančių estetinės mezoterapijos procedūrų atlikimas. Odos apimtis atstatančių estetinės mezoterapijos procedūrų atlikimas, taikant hialurono rūgšties preparatus. Kompleksinių procedūrų plano sudarymas ir atlikimas. Reabilitacinių kosmetinių procedūrų atlikimas, indikacijos, kontraindikacijos. Gamintojų pateikti kosmetikos priemonių naudojimo nurodymai. Procedūros eigos koregavimas (nutraukimas) atsižvelgiant į kliento būklę.</p>
3. Kosmetologinės veiklos vystymas (LTKS VI)	3.1. Planuoti, organizuoti ir vystyti veido ir kūno priežiūros paslaugų verslą.	Vadybos pagrindai. Rinkodara. Reklama ir prekybos pagrindai. Administravimo pagrindai. Verslo plano kūrimas. Darbo organizavimo principai (darbo vietų organizavimas, darbo vietų aptarnavimas, darbo būdai ir metodai, darbo normavimas,

		<p>darbo sąlygų įvertinimas, planavimas, saugaus darbo kontrolė, darbo santykiai). Darbo teisės, saugos ir buhalterinės apskaitos pagrindai, reikalingi vadovaujant darbuotojams. Veiklos užduočių planavimas ir skirstymas, atlikimo kokybės tikrinimas, rezultatų vertinimas. Žemesnės kvalifikacijos darbuotojų mokymas ir kompetencijų vertinimas. Saugus ir kokybiškas kosmetinių procedūrų atlikimas nespecializuotose vietose. Kosmetologinės priežiūros dokumentacijos valdymas. Grožio paslaugų pardavimų procesų valdymas. Kosmetinių medžiagų, kosmetologinės įrangos bei priemonių reklama ir pardavimai. Kosmetologinė švietėjiška veikla. Komandos narių saugaus darbo kontrolė.</p>
	3.2. Vykdyti kosmetologinius tyrimus.	Mokslo taikomųjų ir fundamentaliųjų tyrimų planavimas, atlikimas ir sklaida. Tyrimų etika.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį kosmetologijos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p> <p>Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis kosmetologijos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.</p>	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>	Reikalavimus kvalifikacijai įgyti nustato sveikatos apsaugos ministras.	
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.</p>	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

**SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR GROŽIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS
 TARPSEKTORINIŲ KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI**

1. Kvalifikacijos pavadinimas: pirtininkas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: pirties procedūrų atlikimas.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: gamtos išteklių, augalinės, gyvulinės ir kitos natūralios kilmės priemonės, vantos, prausimosi reikmenys, plaušinės, kubilai, samčiai, aromatiniai aliejai, smilkalai, hidrolatai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: ergonomiška ir saugi darbo vieta.</p> <p>Papildoma informacija: pirtininkas savo veikloje vadovaujasi įstaigos, kurioje dirba, vidaus taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos bei kitais veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti grožio paslaugas teikiančiose įmonėse, SPA centruose, vandens pramogų parkų pirtyse, viešosiose ir privačiose pirtyse arba vykdyti individualią veiklą.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Pirties eksploatavimas (LTKS IV)	<p>1.1. Paruošti pirties krosnį veikimui.</p> <p>1.2. Prižiūrėti pirtį ir jos įrangą.</p>	<p>Pirčių rūšys: sauso karšto oro, garinė, drėgnoji, hamamas, infraraudonųjų spindulių pirtis. Nuolatinio ir periodinio kūrenimo malkinės krosnys. Malkų paruošimas: įvairių malkų savybės, medienos rūšys, drėgnumas, džiovinimo laikas, kaitrumas. Malkinių krosnių kūrenimo režimai. Elektrinės krosnys. Elektrinių krosnių tipai. Laikmačio panaudojimas, temperatūros reguliavimas. Dujinės krosnys. Eksploatacija ir saugumo reikalavimai. Hamamas. Garo generatoriai ir kita įranga. Infraraudonųjų spindulių pirtys; kaitinimo elementų rūšys, veikimo principai, darbo saugos pagrindai. Garo kūrimas, palaikymas ir valdymas. Priemonės garo kūrimui ir valdymui. Skirtingi garo režimai vanojimo procedūros metu.</p> <p>Lietuvos higienos norma HN 39:2005 „Pirtys: įrengimo ir</p>

		<p>priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“. Pirtininko darbo įrankiai ir priemonės. Pirties mikroklimatas: temperatūra, drėgmė, ventiliacija; apšvietimas; mikroklimato pritaikymas konkrečiam procedūros scenarijui. Pirties garinės planavimas. Darbo vieta: plautai, stalai, dušai, baseinai ir kt. Pirties garinės eksploatavimo ypatumai. Pagalbinės priemonės, matavimo prietaisai, indai, įrankiai. Poilsio zonos ir jų įrengimas. Poilsio zonos įranga (masažiniai krėslai, relaksacijos baldai ir kt.). Darbo vietos ergonomika. Darbo sauga ir higiena.</p>
<p>2. Pirties procedūrų atlikimas (LTKS IV)</p>	<p>2.1. Paruošti darbo vietą ir priemones pirties procedūroms atlikti.</p>	<p>Darbo saugos, ergonomikos, higienos normos ir reikalavimai. Pirtininko darbo higiena ir savisauga, darbo ir poilsio režimas. Darbo vieta, apšvietimas, dezinfekcinės priemonės, papildomos priemonės (muzikos įrašai ir kt.). Darbo įranga ir įrankiai: vantos, prausimosi reikmenys, plaušinės, kubilai, samčiai; pirtininko darbo drabužiai. Vantų ir pagalbinių priemonių paruošimas. Profesinės dokumentacijos pildymas.</p>
	<p>2.2. Įvertinti fiziologinius, anatominius žmogaus ypatumus, užtikrinant procedūros saugumą.</p>	<p>Anatomijos ir fiziologijos pagrindai. Odos ir odos priedų (nagų) ligos. Širdies ir kraujagyslių sistemos ligos. Toksikologijos pagrindai. Alerginės reakcijos. Indikacijų ir kontraindikacijų pirties procedūrai įvertinimas. Pirties procedūrų ir šilumos poveikis sveikatai ir bendrai žmogaus organizmo būklei. Pirmosios pagalbos teikimas. Pirtyje veikiantys faktoriai (šiluma, šaltis, vanduo ir kt.). Pirties procedūrų poveikis žmogaus organizmui: nervų sistemai, judėjimo ir atramos aparatui, odai, širdies ir kraujagyslių sistemai, medžiagų apykaitai, virškinamojo trakto sistemai, kvėpavimo sistemai,</p>

		reprodukcinei sistemai. Pirties procedūrų poveikis vyrams, moterims ir vaikams. Bendros žmogaus organizmo būklės įvertinimas prieš procedūrą.
	2.3. Vanoti vantomis.	Vanojimo procedūros plano sudarymas, atsižvelgiant į kliento būklę. Vanojimo būdų įvairovė: vanojimas su vienu, dviem, trimis, keturiais vertimais, vanojimas sėdint ir kt. Vanojimo rūšys: lengvas, atpalaiduojamasis, klasikinis, intensyvus, kontrastinis, šveičiamasis, sausas, proginis, detoksikacinis, atskirų kūno dalių, vibroakustinis vanojimas ir kt. Vanojimas skirtingo dydžio, formos ir skirtingų augalų vantomis. Kontrastinių procedūrų atlikimas, naudojant įvairios temperatūros vandenį, ledą, sniegą. Pirties procedūrų atlikimo saugumas.
	2.4. Atlikti SPA procedūras ir ritualus pirtyje.	SPA filosofija ir etiketas. Įvairios veido ir kūno SPA procedūrų atlikimo technologijos, indikacijos ir kontraindikacijos. Pirties ritualų ir SPA procedūrų būdų, priemonių ir medžiagų tinkamas parinkimas ir taikymas. Kūno ir veido šveitimas ir įvyniojimai: jų paskirtis, rūšys, būdai, priemonės, medžiagos. Kūno atpalaiduojamojo ir raminančio, medaus bei galvos, pėdų, plaštakų masažų atlikimas pirtyje. Kosmetinės priemonės ir medžiagos, jų tinkamas parinkimas ir naudojimas. Hamamo ritualas: šveitimas Kесе pirštine, muilo putų masažas, senovinis turkų masažas. Pirties ritualo planavimas. Individualūs pirties ritualai ir ritualai grupėms. Pirties procedūrų atlikimo saugumas.
	2.5. Informuoti klientus apie pirties procedūrą ir elgesį po jos.	Maisto ir skysčių vartojimas procedūros metu, prieš ir po jos. Poprocedūrinės rekomendacijos. Sveikos gyvensenos principai ir prevencinės sveikatos priemonės; sveikos mitybos principai; fizinis

		aktyvumas, streso valdymas, tinkamas darbo, poilsio, miego režimas. Žalingi įpročiai, jų poveikis organizmui. Asmens higienos įgūdžiai. Ligų ir traumų prevencijos būdai.
3. Gamtos išteklių paruošimas ir naudojimas pirtyje (LTKS IV)	3.1. Rinkti, laikyti, apdoroti ir konservuoti pirties procedūroms naudojamus augalus.	Augalų atpažinimas. Pirtyje naudojamų augalų botaninės, fizinės, cheminės savybės, jų poveikis žmogaus organizmui. Pavojingi, nuodingi, alergizuojantys augalai; atsargumo priemonės ir kontraindikacijos. Gamtosaugos ir ekologijos reikalavimai renkant augalus; augalų rinkimo taisyklės ir sąlygos.
	3.2. Rišti ir konservuoti vantas.	Darbo įrankiai ir priemonės: sekatoriai, žirklės, peiliai, virvelės, fiksatoriai, rišamosios medžiagos. Augalinės žaliavos paruošimas vantų rišimui. Vantų tipai ir rūšys pagal paskirtį (vėdavimo, vanojimo, trynimo, aromatinės, ritualinės ir kt.), žaliavą (spygliuočių, lapuočių, žolių, mišrios vantos), formą (vėduklinės, verpstinės, ilgakotės ir kt.). Sausosios masažinės vantos (vytelių, meldų, linų ir kt.). Vantos saugumas, ergonomiškumas, patvarumas. Skirtingi vantų rišimo būdai. Vantų paruošimas konservavimui ir konservavimas (džiovinimas, šaldymas, sūdymas). Konservuotų vantų laikymas ir kokybės kontrolė. Skirtingai konservuotų vantų paruošimas naudojimui pirtyje.
	3.3. Ruošti pirties procedūrose naudojamas augalinės bei gyvulinės kilmės ir kitas natūralios kilmės priemonės.	Pirties arbatos ir kiti gairieji gėrimai. Aromatinių augalų šluotelės, natūralūs smilkalai, hidrolatai, eteriniai aliejai, nuovirai, užpilai, aliejinės, spiritinės ir vandeninės ištraukos, milteliai ir kt. Augaliniai paklotai, pagalvėlės, voleliai; natūralios augalinės plaušinės, šveistukai; masažuokliai ir kt. Druska, jūros druska, bišofitas ir kitos natūralios mineralinės medžiagos; medus, pikis bei kiti bičių produktai;

		pienas ir pieno produktai; molis, gintaras, durpės, purvas, jūrų dumbliai, sapropelis, akmenys, mediena ir kt.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>		Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikoma)</i>		Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>		Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>		Netaikoma.